

ЗВЯЗДА

№ 16 (5142)
СТУДЗЕНЬ
18
ПЯТНІЦА
1935 г.
ГОД ВЫДААННЯ XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

У ЦК ВКП(б)

АБ АБРАТНЫМ ПЕРАВОДЗЕ ў ЧЛЕНЫ І КАНДЫДАТЫ ПАРТЫ ПЕРАВЕДЗЕННЫХ ПА ЧЫСТЦЫ У 1933 г. У КАНДЫДАТЫ ПАРТЫ І СПАЧУВАЮЧЫЯ

3 прычыны запытанняў мясцовых партыйных арганізацый аб парадку абратнага пераводу ў члены і кандыдаты партыі пераведзеных па чыстцы ў 1933 годзе ў кандыдаты партыі і спачуваючы, ЦК ВКП(б) раз'ясняе:

1) На аснове паставы ЦК і ЦК ВКП(б) ад 28 красавіка 1933 г. «Аб чыстцы партыі», пераведзеныя ў кандыдаты партыі або спачуваючыя могуць па сканчэнні гадавога тэрміна паставіць перад партыйнай арганізацыяй, дзе яны працуюць, пытанне аб абратным пераводзе іх у члены або кандыдаты партыі.

2) Абкомы, крайкомы і ЦК пац-компартый абавязаны забяспечыць правую пераводзімую ў члены і кандыдаты партыі, строга выконваючы ўмовы, пастаўленыя ў статуте партыі і ў рашэнні ЦК і ЦК ВКП(б) ад 28 красавіка 1933 г. «Аб чыстцы партыі», г. зн. калі яны з'явіліся «за гэты год павысіць сваю палітычную прамац-насць, неабходную для члена партыі», і «калі правёрка паказае, што яны цалкам паспелі для гэтага».

3) Выдача партыйных документаў робіцца райкомамі ВКП(б), прычым у партыйных білетах адзначаецца ранейшы партыйны стаж з указаннем перапынку.

ЗАВЕРШАНАЕ КОЛА ЗЛАЧЫНСТВАУ

15 студзеня пачаўся судовы працэс па справе «маскоўскага цэнтру», падпольнай контррэвалюцыйнай з'яўшчускай арганізацыі. Апублікаваныя ўчора ў савецкім друку дакументы — паведамленне пракуратуры Саюза ССР, абвінавачваючае заключэнне і, у асабліваці, заява пдсуднага Еўданімава на судзе — з поўнай яснасцю ўстанаўліваюць усю эсэнтэчнасць арганізацыі і ажыццяўлення забойства тав. Кірава.

проць савецкай улады, супроць «калгаснага ладу, супроць социалізма, у прамую і закончаную белагвардзейшчыну. Адною заявы пдсуднага Еўданімава на судзе (апублікавана ва ўчарашнім нумары «Правды») больш чым даволі, каб перананца ў гэтым. Заява Еўданімава — забойчы дакумент, забойчы не толькі для яго самога, але і для ўсіх яго прэрэзных саратнікаў па лаўцы пдсудных.

«Маскоўскі цэнтр» быў, як выявілася з паказанняў саміх абвінавачаных, «сплітычным цэнтрам», кіруюшым падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасцю з'яўшчускай белагвардзейскіх груп і ў Маскве і ў Ленінградзе. У гэты цэнтр уваходзілі: Зіноўеў, Еўданімаў, Герцын, Бакаеў, Куклін, Каменэў, Шараў, Фёдарэў і Гершэлін. Вакол іх аб'ядналіся найбольш актыўныя члены былой антысавецкай з'яўшчускай групы. Ях ужо вядома з матэрыялаў следства па справе аб «ленінградскім цэнтры», непасрэдна ажыццяўляў забойства тав. Кірава, падрыхтоўка гэтага тэрарыстычнага

«Мы былі адарваны ад сапраўднага жыцця краіны і партыі, — гаворыцца ў гэтай заяве, — мы варыліся ва ўпасным саку, і нашы контррэвалюцыйныя перакананні ў нас умацоўваліся. Асплепленыя злобымі адносінамі да кіраўніцтва партыі, мы не бачылі, што робіцца ў горадзе і на вёсцы, мы не бачылі аграмадных поспехаў социалістычнага будаўніцтва».

Ні на міг не спынялася іх контррэвалюцыйная дзейнасць, іх контррэвалюцыйныя перакананні «астава-ліся адвольнымі і актыўнымі да эпошняга часу».

Таварышы, ад X да XI з'езда саветаў прайшлі 4 гады. За гэты тэрмін Савецкі Саюз у цэлым, а пад яго кіраўніцтвам і ўсе саюзныя нацыянальныя рэспублікі прайшлі вялікі гістарычны этап па шляху ўдальму социалізма.

За гэты час партыя і ўрад пра-рабілі гіганцкую работу. За гэты перыяд адбыліся вялікія социальна-эканамічныя зрухі ў нашай краіне Саветаў. Але разам з гіганцкімі дасягненнямі не так даўно нашу дзяржаву наваткала вялікае ня-шчасце. Партыя, савецкая ўлада, пролетарыят панеслі вялікую ўтрату. Класавы вораг, подлыя падон-кі контррэвалюцыйнай з'яўшчуска-трацкіскай апазіцыі забілі лепшага сына нашай радзімы, палкага большэвіка-рэвалюцыянера — таварыша Кірава. Гэта амрачыла нашы дзі-сянненні, бо пры іх падвядзенні мы не маем у нашых руках аднаго з выдатных правадыроў рабочага класа і нашай партыі, які працаваў над гэтымі дасягненнямі. Але наша партыя, нашы саветы тым і моцны, што яны заўсёды, пры любых стра-тах не апускаюць рук, не траціць пераспекты, не траціць сваёй энэр-гіі, пільнасці, а з яшчэ большай энэргіяй прадаўжаюць справу Ле-ніна-Сталіна. У адказ на забойства тав. Кірава ўзнікаюць новыя міль-ёны барацьбітоў за социалізм.

За гэты час мы мелі нямаля па-дзеяў і на міжнароднай арэне.

Многа актаў і пактаў заключыў Савецкі Саюз з рознымі краінамі, якія (акты і пакты) накіраваны на справу ўмацавання міру. За гэты час наш Савецкі Саюз вышаў на арэну міжнароднай палітыкі, як са-мы магутны фактар барацьбы за мір.

Наша мэтане социалістычнае бу-даўніцтва мы не можам адарваць

Сення у нумары: Справаздача ўрада БССР XI усебеларускаму з'езду саветаў — даклад старшыні Савета Народных Камісараў БССР таварыша М. М. ГАЛАДЗЕДА

СПРАВАЗДАЧА УРАДА БССР НА XI УСЕБЕЛАРУСКІМ З'ЕЗДЗЕ СОВЕТАУ

Даклад старшыні Савета Народных Камісараў БССР тав. М. М. ГАЛАДЗЕДА 15 студзеня 1935 г.

ад той міжнароднай абстаноўкі, у якой нам прыходзілася працаваць і якую мы паліным былі ўлічваць ва ўсіх практычных пытаннях нашай унутранай палітыкі і практы-кі. Мне таму хочацца-б, таварышы, раней чым прыступіць да выяв-

артыкул, які быў прысвечан бязвы-хаднаму становішчу французскай інтэлігенцыі. У гэтым артыкуле ге-неральны сакратар Парыжскага універсітэцкага студэнцкага бюро піша наступнае:

«Ці патрэбна занавя паўтараць-ца, што інжынеры ваенных і нер-ных пасляваенных выпускоў, рааглядаюцца ўжо як працара-лы і таму свядома прыносяцца ў ахвяру. Ці патрэбна паўтараць-ца, што інжынеры больш пошніх выпускоў пасляваеннага перыяда, якія не маюць работы, апрауме-люць як многа траціць а дня ў дзень іх дыплом у сэнсе камер-цыйнай вартасці, ідучы на ўсе ўступкі для таго, каб не да-чацца да масы сваіх старэйшых субратаў».

Ці трэба паўтарацца, што тэс асоб, якія скончылі літэра-турны факультэт, якім мы не мо-жам прадаставіць месц нават ма-лодзых выкладчыкаў, таксама як і тэс скончаныя крыстаў з'яўшчэнца не больш заўднім. Архітэктары, мастакі і артысты таксама не могуць мець ніякіх надзей пакуль не анікну крызіс. Усе яны сталі беспрацоўнымі яшчэ не прыступішы да рабо-ты».

Гэта пішацца ва Францыі аб французскай інтэлігенцыі. Але трэ-ба не забываць, што Францыя зна-ходзіцца ў лепшых гаспадарчых умовах чым многія іншыя капіталі-стычныя краіны. Значыць, у іншых краінах становішча з прымаленнем разумовай працы яшчэ горшае. Не выпадкова, значыцца, буржуазныя тэарэтыкі некаторых краін высю-ваць позунг — «Назад ад тракта-ра да сахі і ад машыны да ручной працы» — і гавораць, што прычы-най крызіса з'яўшчэнца машына і высюлая тэхніка.

АБ УНУТРАНЫХ СУПЯРЭЧНАС-ЦЯХ КАПІТАЛІСТЫЧНЫХ КРАІН. Крызіс з'яўшчэнца тым фэнам, на падставе якога развівалася ў апош-нія гады ўнутраная і замежная па-літыка капіталістычных краін. Бур-жуазія рэпеніцца ўсвадзіць выдаткі, выкліканыя крызісам, на ілечы ра-боты і сплячкіх мас. Прычым гэта выражаецца ў бесперапынным і басконным зніжэнні з'яўшчэнца, ар-

эканамічны крызіс, занесці зні-шчальны удар плянам імпортна-стаў па стварэнню адпаведна проці-савецкага блоку, а крызіс яшчэ больш абвастрыў супярэчнасці ў ка-піталістычным лагерах.

Перамога фашызма ў асобных краінах яшчэ больш паглыбіла гэ-тыя супярэчнасці, высюнушы вай-ну, як метал безадкладнага выха-ду з існуючага становішча.

На гэтым фоне стварылася пера-групіроўка і новае размежаванне сіл у капіталістычным свеце.

У міжнароднай палітыцы сёнешня-га дня, якая складваецца ва ўмо-вах суверэнага эканамічнага крызі-са, выяўляюцца дзве асноўныя лініі, якім адпавядаюць і дзве групы бур-жуазных дзяржаў.

Першая група буржуазных дзяр-жаў — гэта Германія, Японія і інш. імкнэнні якіх накіраваны на новы перадазел свету, на развіццё нова-вых войнаў.

Другая група буржуазных дзяр-жаў — гэта тая дзяржава, у якіх у сувязі з цэлым радом прычын можна назідаць тэндэнцыі да за-хавання міру, якія не могуць ні-чога выйграць, а толькі праіраць ад новых войнаў. Такія тэндэнцыі ў першую чаргу працягваюць Фран-цыя, дзяржавы Малой Анталыі, большасць прыбалтыцкіх і сканды-навіцкіх дзяржаў.

Японскі імперыялізм з 1931 г. вы-дзе настойліваю барацьбу за поўнае падначаленне сваёй уладзе несаж-дай тэрыторыі Кітая. Умацаўшыся ў Манчжурый, японскі імперыя-лізм уварва працоўшчэнца на паў-ночны Кітай. Дабіваючыся перава-гі ў свой бок на Тэхіа адзіне, Япо-нія дэзарвала так званую ваньган-тонскую агоду 1922 г., якую ўста-наўляліся размеры морскіх уабрас-няў вялікіх дзяржаў.

Каб мець вышэйшы рука, Японія ў 1932 г. вышла з Лігі нацый. Адна-часова ў Японіі выступалі аванту-рыстычныя групы імперыялістаў, якія зусім нагла замагалоцца захва-ту Владзівастока, савецкага Салі-ты, савецкай Манчэрыі і ўстаў сабра-ць тэрыторыі да Байцальскага во-

підприємства готата тарарыстычнага акта была прама звязана з дзейнасцю антыпартыйнага і антысавецкага контррэвалюцыйнага «маскоўскага цэнтра». Абвешчаныя гэта прызнаць зноў у сваіх паказаннях.

Зіноўеву, Каменеву, Еўдзімаву і іх азначылі спадвіжнікам на дэлемагата тактыка ашуканства, маня і двурушніцтва — самага подлага сродку барацьбы супроць партыі. Следчыя ўлады поўнасьцю ўстанавілі іх віноўнасць. Абвешчаныя гэта прызнаць зноў у сваіх паказаннях.

Яны прызналі, што двурушніцтва, ашуканства і здрадніцтва прадстаўлялі сабой характэрную асаблівасць прымаў барацьбы, якія ўсвоены і шырока практыраваліся ўдзельнікамі контррэвалюцыйнай падпольнай зіноўеўскай групы.

Яны прызналі, што ў сваёй барацьбе супроць партыі і ўрада не спыняліся ні перад чым, прымяняючы «гнуснейшыя сродкі, запазычаныя з арсенала фашызма». Яны прызналі, што ўсе іх «мыслі і ідэі зводзіліся да ідэалагічнага афармлення буржуазна-рэстаўратарскай рэакцыі супроць сацыялізма».

Яны прызналі, што ў іх кантэпартыйным падполлі зліліся ў адну суцэльную рэакцыйную масу ўсе контррэвалюцыйныя антыпартыйныя групы.

Яны прызналі, што «сталі кандэстарамі контррэвалюцыйнай злыбы і нянавісці асцяжваў эксплуатацыйскіх класаў» супроць пролетарскай дыктатуры.

І, нарэшце, яны вымушаны падцяжарам упкі прызнаць, што ў гэтай атручанай зіноўеўскай падпольнай контррэвалюцыйнай клясы выдзелілі і ўмацоўвалі сапраўды белагардыска метады барацьбы супроць савецкай ўлады, адкрытыя тарарыстычныя настроі, прывёўшы да гнуснага забойства таварыша Кірава.

Віноўнікі гэтага зладзейства, узбударажыўшага ўсю савецкую краіну і ўвесь працоўны свет, прадсталі перад пролетарскім судом ва ўсёй сваёй агіднай агрэнасці. Яны прэкіяты і заклямілі не толькі працоўнымі нашай краіны, але і ўсім чэснымі працоўнымі ва ўсім свеце. Толькі контррэвалюцыйная буржуазія, белагардыска эмігранты, фашысцкія гвалтаўнікі і каты ападзіраюць зіноўеўскім падонкам.

І яны ападзіравалі ім не выпадкова. Бо нічэзная і ненавісная нучка нягодніцаў вырадзілася ў сваёй барацьбе супроць партыі, су-

У ацэнцы рашаючых перамог партыі і савецкай ўлады падпольная зіноўеўская група стала «на контррэвалюцыйных пазіцыях, нічым «не адрознівалася ад мемшавіноў». А чым яна адрознівалася ад агалцельных фашыстаў? — Нічым. Хіба толькі тым, што з'яўлялася іх агентурай, іх наймітамі.

Члены зіноўеўскай контррэвалюцыйнай групы «лічылі, што партыя сустранецца з неперажымнымі перашкодамі ў калектывізацыі і загадыя рэвалюцыйна будучым няўдачам». Капі фактаў для барацьбы з савецкай ўладай не было, то зіноўеўскія падонкі «высмактвалі іх з пальца». «Суд бачыць, — прызнае падсудны Еўдзімаў, — што мы нічым не адрозніваліся ад міжнароднай контррэвалюцыйнай сволачы. Мы зусім танкама, як гэта сволач, чакалі крэху, мы жылі надзеямі на гэты крэх».

У гэтых прызнаннях, забойчыя для Зіноўева, Каменева, Еўдзімава і іншых удзельнікаў контррэвалюцыйнай падпольнай антысавецкай групы, сказана, аднак, не ўсё. Гэта група не толькі чакала «крэху». Яна ведала, што яго не дачакаецца. І таму, падсцёгаемая спячой нянавісцю і злыбай супроць партыі і не кіраўніцтва, супроць таварыша Сталіна — геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна, зіноўеўская контррэвалюцыйная шайка актыўна дэлепагала ворагам Савецкага Саюза рыхтаваць супроць яго вайну. Яна выхавала фашысцкіх псоў, узняўшых зброю супроць таварыша Нірэва. Яна выпествала сабе падобных злыбных, разлажыўшыся, гнусных бандытаў, здрадніцаў, эдзеднікаў і прадажніцаў, якія прыкрываліся партыйнымі білетамі і скарыстоўвалі ў сваіх азначыных, антыпартыйных мэтах высокае званне члена партыі.

Падсудны Еўдзімаў прама ўназвае ў сваёй заяве на судзе: «Калі нам умяняюць у віну тарарыстычныя настроі, я цвёрда заяўляю: так, за гэта мы павінны несці адказнасць, бо той яд, якім мы атручвалі акружаючых нас на працягу дзесяцігаў год, спрыяў выкананню азначычанага — забойству Кірава».

Гэта заява выкрывае ўсю азначычаную групу і прыгважджае яе да габнебішняга слупа. Тут завяршаецца кола яе азначычана і з гэтага кола азначычана контррэвалюцыйнай шайцы не вырвацца. Пракляцце мільёнаў пала на яе азначычаную галаву. Гнеўна гучыць голас усёй краіны, патрабуючай суровага пакарання. І пролетарскі суд пачуе гэты голас і прыме яго пад увагу пры вынясенні свайго прыговору.

(Перадавы артыкул «Правды».)

Рашэнне Савета Лігі нацый аб далучэнні да Германіі Саарскай вобласці

ЖЭНЕВА, 17 студзеня. (БЕЛТА). Совет Лігі нацый пастанаўіў далучыць да Германіі ўсю тэрыторыю Саарскай вобласці.

1 сакавіка 1935 г. Перад прыняццем рэзалюцыі высупілі з заявамі Алазі, Лаваль, Ідэн, тав. Літвінаў, Камарышкі, Осускі і інш.

Пішчы і з'яўлялася іх агентурай, іх наймітамі.

1. Аб міжнародным становішчы І. Эканамічны крызіс капіталістычных краін

а. Амаль што год таму назад тав. Сталін у сваім дакладзе на XVII партыйным з'ездзе намаляваў параднаўчы малюнак становішча СССР перад тварам капіталістычнага свету. Год, які адзіляе нас ад з'езда партыі, цалкам і поўнасьцю пацвердзіў ва ўсіх адносінах абсалютную правільнасць характарыстыкі міжнароднага становішча, якая была дана нашым правадчыром.

З 1929 года капіталістычны свет б'ецца ў цёсках крызіса і да гэтага часу ён не можа дабіцца колькі-небудзь рашаючых зрухаў у бок выхаду з гэтага крызіса.

У 1932 годзе ў развіцці савецкага эканамічнага крызіса адбыўся некаторы пералом у бок дэпрэсіі. Ва многіх капіталістычных дзяржавах вызначылася некаторае падпашэнне. Індэкс развіцця капіталістычнага гаспадаркі пайшоў нібыта ўверх. Савецкая буржуазія расцаніла гэтае першае паліпашэнне, як прызнак хуткага выхаду з крызіса. Але 1933-34 гады паказалі, як абманлівы былі гэтыя надзеі буржуазіі: гэтыя гады яшчэ раз пацвердзілі словы тав. Сталіна, што мы маем дэпрэсію асобага роду, за якой зусім не відны перспектывы сапраўднага ўздыму і росквіту прамысловасці буржуазных краін. Росквіту гэтага і не можа быць, бо сучасны крызіс капіталістычнага эканомікі разгарнуўся і адбываецца на падставе ўсеагульнага крызіса капіталізма ў перыяд яго загнівання і ўпадку.

Буржуазія, як гэта паказаў вопыт апошніх двух гадоў, шляхам палітыкі зніжэння зарплат, палёнай эксплуатацыі пролетарыята, аграблення сялянскіх мас і каланіяльных народаў, змагла дабіцца некалькіх паліпашэнняў. Але яна (буржуазія) не адольна стварыць умовы для нармальнага развіцця вытворчых сіл. Шляхам палёнай падрыхтоўкі да вайны і гонкі ўзбраенняў, патрабуючых мільярдных укладанняў дзяржавы ў прамысловасць, якая занята вырабам прылад і сродкаў вайны, буржуазным урадам некаторых краін, як напрыклад Япона і Германіі, удалося нават дабіцца паўных поспехаў у галіне цяжкай прамысловасці. Але гэты ўздым, па-першае, ішоў за кошт развіцця ваеннай прамысловасці, па-другое, ён дасягнуў цаню выдаткавання на ваенную прамысловасць велізарных тратовых сродкаў, сабраных за кошт неміласэрдна аблашчэння народных мас, — тым самым па сутнасці паскорай выбух новай імперыялістычнай бойні. Уадым, які вызначыўся ў асобных галінах гаспадаркі капіталістычных краін, не можа стаць выхадным пунктам колькі-небудзь працяглага і грунтоўнага развіцця савецкай гаспадаркі. Таму не выадкова, што гаспадарчая кан'юнктура капіталістычных краін, якая штучна падтрымлівалася капітала-

уладаннямі з боку ўрадаў за кошт дзяржавы, падаргалася ў апошні пару год вялікім хістанням — то ўздыму скачкамі ўверх, то зноў скачкамі апускаецца ўніз.

Гэта відавочна з наступнага: індэкс савецкай прамысловай прадукцыі, дасягнуўшы ў красавіку 1934 года 82 проц. супроць 100 1928 года

Індэкс прамысловой прадукцыі, 1928 г. = 100	Выправа чыгуны.	Прадукцыя сталі.	Забавана вугалю.	Сусветны агульны выр. (1928 г. = 100).	
62	2,3	3,2	56	33	
1933 г. кастрычнік	79	3,8	5,4	79	39
1934 г. май	83	5,0	7,2	77	35
1934 г. чэрвень	81	4,8	6,8	73	35
1934 г. ліпень	77	4,1	5,2	71	33
1934 г. жніўень	75	4,0	5,1	75	34
1934 г. верасень	73	3,6	4,9	76	36
1934 г. кастрычнік	74	4,0	5,5	80	37
1934 г. снежань	70	—	—	—	—

Такім чынам, агульны ўздым прамысловай вытворчасці капіталістычных краін праз два гады з моманта, як вызначыўся ўжо пералом у бок дэпрэсіі, усё-ж яшчэ на 30 проц. ніжэй дэпрэсіонага 1928 года, а па асобных галінах прамысловасці не дасягнуў нават і 70 проц. Па чыгунку, па сталі, па здабычы вугалю капіталістычная гаспадарка яшчэ не дабралася да 50 проц. узроўню 1928 года. І гэта ў той час, калі СССР навалічыў сваю прадукцыю ўжо ў 1933 годзе ў параўнанні з 1929 годам на 201,5 проц. і ў мінулым 1934 г. паказаў новы прырост прамысловай прадукцыі на 19 проц.

Такім чынам праз 5 год пасля пачатку савецкага эканамічнага крызіса і праз два гады пасля таго, як крызіс дасягнуў ніжэйшага пункту, савецкая капіталістычная гаспадарка яшчэ знаходзіцца на надзвычай нізкім узроўні.

Гаспадарчае становішча асобных капіталістычных краін пры гэтым неаднолькавае. Толькі адна Японія змагла, у сувязі з ліхаманкавым разгортваннем прамысловасці, працягчы на вайну, перакрыць дэпрэсію ўзровень прамысловай прадукцыі.

У Англіі прамысловая прадукцыя па 16 проц. ніжэй дэпрэсіонага ўзроўню 1928 года; у Германіі — па 22 проц., ва Францыі — па 33 проц., у Польшчы — па 36 проц., у Злучаных Штатах Амерыкі — па 46 проц. Галоўныя капіталістычныя краіны, як Англія, Францыя, Германія, па ўзроўню свайго прамысловай прадукцыі знаходзяцца ў бягучы час ніжэй даваеннага ўзроўню ў той час, як прамысловасць СССР ужо перавысіла даваенны ўзровень больш чым у чатыры разы.

У сельскай гаспадарцы капіталістычных краін савецкай застаецца яшчэ горш — перадавая ў многіх краінах у 1934 г. даваў надзею ка-

пэталістам, але зятое ён прымаў да яшчэ большага скарачэння сельскіх даходаў. Разбураюцца мільёны сялянскіх гаспадарак, масы нішчэюць і толькі невялікая верхавіна фермераў і кулакоў трымаецца пры падтрыманні ўрадаў.

Значыць, у сельскай гаспадарцы да гэтага часу няма ніякіх прызнакаў дэпрэсіі, а крызіс прадаўжаецца.

Характэрным выразненнем савецкага крызіса астаецца да гэтага часу масавае беспрацоўе, якое вылічваецца ва ўсім капіталістычным свеце вялікімі дзесяткамі мільёнаў. Прыяду некаторыя даныя з афіцыйных крыніц капіталістычных дзяржаў аб беспрацоўі.

Напрыклад, у ЗША лік беспрацоўных сядае 12 млн. чалавек, у Англіі лік беспрацоўных (паўтара, па афіцыйных даных) перавышае 2 млн. чал., а ў асобных галінах англійскай вытворчасці прапант беспрацоўя дасягнуў спрашчаных лічбаў. Напрыклад, у суднабудулішце беспрацоўе складае ў канцы 1934 года 44 проц., у каменнавугольнай — 25 проц. і т. д. У Германіі па афіцыйных даных лік беспрацоўных складае 3 млн. чал., ва Францыі — 400 тыс. чал., у Японіі — 400 тыс. чал. У Польшчы афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных у снежні 1934 года — каля 400 тыс. чалавек, але па заяве «Газеты варшаўскай» агульная колькасць фактычных беспрацоўных вышэй чым 1 млн. чалавек. Такім чынам беспрацоўе ў капіталістычных краінах стала такой хронічнай з'явай, што агромністыя мільёны людзей пачынаюць забываць, што яны калі-небудзь прапавалі. Беспрацоўе ахапляе пры гэтым не толькі асоб фізічнай працы, але і самыя шырокія слаі высокакваліфікаванай інтэлігенцыі.

Гэтымі днямі мы читалі ў адным з газетных артыкулаў, умераным буржуазна-кансерватыўным органе, які выдаецца ў Парыжы «Эко-де-пары»,

гэта выражэнне ў бесперапынным і бясконым зніжэнні зарплат, зніжэнні тэм ва прадукцыі сельскай працы (сельска-гаспадарчы гаспадаркі) і надзвычайным узмацненні падатковага прэса, асабліва на оліякстыя. Каб праводзіць такую палітыку, буржуазія прымушана зварачацца да самых надзвычайных мер. Там, дзе апухлым і адурчаным мас метадам сацыял-дэмакратыі і ўсялякі «дэмакратычным» прыпрыткімі ата аказваецца не ў сілах перамагчы астрату клясных боек і амякчыць патрозу пролетарскай рэвалюцыі, там пачаюцца ў год фашысцкая дыктатура, галоўнайнай асцяжэй з'яўляецца абаспродзіць пролетарыят шляхам аніштажэння яго перадавага камуністычнага авангарда, разгрому клясаво-рэвалюцыйных прафесійных арганізацый і аніштажэння тако мінімуму дэмакратычных свабод, якіх дабіваўся клясаво-свабодны пролетарыят. Фашызм, як сказаў аб гэтым тав. Сталін, стаў моцным таварам сярод ваўдзіных буржуазных палітыкаў.

У пачатку 1933 г. ўстанавілася фашысцкая дыктатура ў Германіі. Прыкладу нямецкай буржуазіі імкліва следваць капіталісты і іншыя краіны.

У маі 1934 года адбыўся фашысцкі пераварот у Латвіі; у лютым 1933 г. аўстрыйская буржуазія, разгратыўшы паўстанне венскага пролетарыята, ўстанавіла падобнасць фашысцкай дыктатуры. у Аўстрыі. Аднак, падзеі, якія адбыліся ў Германіі 30 чэрвеня 1934 г., калі па загаду фашысцкага важака былі расстраляны галоўны начальнік арміі фашысцкіх штурмаў ГІМ і яго адпачаўнік, тасамі і гэты падзеі, якія пашер адбываліся ў Германіі, паказвалі, як мала здолелі фашызм выраставаць Германію ад надзыходацтва краху.

Аб перамоце фашызма ў Германіі тав. Сталін у свой час сказаў: «Што не треба рэзультат таго, што буржуазія не адольна ўтрымаць сваю ўладу старымі метадамі парламентарызма і буржуазнай дэмакратыі, у сувязі з чым яна прымушана зварачацца ва ўнутраюй палітыцы да тарарыстычных метадаў кіравання».

Апошні год на ўсе 100 процантаў пацвердзіў прагнос тав. Сталіна. Але і тарарыстычныя фашысцкія метады не могуць, аднак, выраставаць становішча.

У той-жа час апошні год паказваў нам, што там, дзе рабочы клас адолел прафінастанці фашызму магутны алёны фронт, там імкненні ўстанавлення фашысцкай дыктатуры асуджаны на немінучы правал.

АБ ЗНЕШНІХ СУПЯРЭЧНАСЦЯХ КАПІТАЛІСТЫЧНЫХ КРАІН. Як нам вядома, перыяд да X з'езда савецкай ВССР у міжнароднай палітыцы характарызаваўся імкненнем капіталістычных дзяржаў Еўропы прымрыць Германію ў Версальскай сістэмай і ўцягнуць яе ў агульны супроць-савецкі блок, каб падмацаваць магучнасць агульна-савецкага блоку дзяржаў супроць СССР.

Тамса ідэя была найбольш ярка адбіта ў брытанскім плане ўтварэння так званай «спат-Еўропы». Магучы рост Саюза ССР у эканамічных адносінах, наша палітыка міру з аднаго боку, з другога савецкі

савецкай тэрыторыі да Байваласкага возера.

У Еўропе нямецкі фашызм вадзе барацьбу за пашырэнне межэй «страляй імперыі» за лі тэрыторыі лужіц дзяржаў. Асобна меюца ў плахах нямецкага фашызма займае СССР.

У 1933 г. на лонданскай міжнароднай эканамічнай канферэнцыі прадстаўнік нямецкага ўрада Гугенберг адкрыта выступіў з патрабаваннем прадставіць Германіі для вольнай эксплуатацыі зямлі, якія знаходзяцца па ўсходзе Еўропы, гэта значыць яны знаходзяцца ў СССР.

Вядома, што дзелі аўтарытэтына дзеячы нямецкай нацыянал-фашысцкай партыі не раз выкладалі свае «дасціпныя» планы перабудовы ўсходняй Еўропы і ўтругтоўвалі гэтыя планы на практыка адрыву ад СССР Украіны, Каўказа, Крыма і т. д.

Як усім ўжо вядома, барацьба супроць СССР з'яўляецца самай удобнай гатай, на якой вядомы ахоты спыняюцца кіраўнікі нямецкага фашызма. Іх «культпроні» — Розенберг, Герынг, Гебельс і інш. — пры ўсялякіх выпадках адкрыта залікаюць увесь капіталістычны свет падтрымаць фашысцкую Германію ў барацьбе супроць камунізма — супроць СССР. Яны згодны паабяцаць Францыі, Англіі і інш. капіталістычным дзяржавам усё, што хочаць для таго, каб уразоніць іх у неабходнасці падтрымання Германіі ў справе ліквідацыі ачага савецкага камунізма. У той-жа час нямецкі фашызм не абмяжоўвае сваіх ахвотніцкіх надзей толькі адным СССР. Нямецкі фашызм не сароміецца адкрыта развіваць патрозу дзяржаўнай незалежнасці Літвы, Латвіі і Эстоніі, г. зн. тых дзяржаў, якія, па свядзеджанню таварышкі нямецкага нацыянал-сацыялізма, павінны ў першую чарту стаць подем дзейнасці фашысцкай Германіі.

У той-жа час нямецкі фашызм падтрымоўвае далучэнне Аўстрыі, разраоенне Чэхі-Славакіі і Румыніі і ў якасці задачы другой часткі ён (нямецкі фашызм) рыхтуецца да разгрому Францыі, да перавады каланіяльных злабыч і да ўстанаўлення свайго савецкага панавання.

У лістападзе 1933 г. кіруючыся ўказанымі імкненнямі, Германія вышля з Лігі нацый і пакінула тым самым канферэнцыю па разабраенню. Адначасова Германія пачала дзікую гонку ўзбраенняў. Хоць мірныя дагавары і забаранялі Германіі вырабляць ваеннае снаражэнне — танкі, гарматы, ваенныя самалёты, але нямецкая ваенная прамысловасць прадуе па вырабу гэтых узбраенняў да алказу.

У Германіі пабудаваны новыя авіяцыйныя заводы, цэлы рад прадпрыемстваў перайшоў выключна на вытворчасць розных відаў узбраенняў.

Невялікі ігнае становішча і палітыку мы маем з боку Францыі. Непасрэдна патроза з боку нямецкага фашызма большасці дзяржаў Цэнтральнай Еўропы прывяла да таго, што многія з гэтых дзяржаў прымушаны былі перагледзець сваю палітыку і вырашыць ці не гатава іх у сучасных умовах вайны за новыя размежаванне савецкай геаграфічнай карты.

Працяг на 2 стар.

Тав. Сталін у сваім дакладзе на XVII з'ездзе партыі, гаворачы аб міжнародным становішчы СССР, сказаў: «У абставінах гэтай вайсннай свiста-пляскі, захапіўшаў палы вал дзяржаў, СССР прадаўжаў стаць гэтня ўсе годы моцна і непакісна на сваіх мірных пазіцыях, ведучы барацьбу з пагрозай вайны, ведучы барацьбу за захаванне міру, ідучы насустрач тым краінам, якія стаць так ці інакш за захаванне міру, выкрываючы і арываючы маскі з тых, хто падмытковае, хто прамакуе вайну».

Правадзячы такую палітыку, урад Саюза ССР дабіўся таго, што Совецкі Саюз у аграрнай ступені ўзмацніў сваё міжнароднае становішча і аўтарытэт. Магутны рост гаспадарча-палітычнай і вайсннай магутнасці СССР, ператварыўшы Совецкі Саюз у адну з мацнейшых дзяржаў у свеце, вымушаў розныя дзяржавы, зацікаўленыя на тых ці іншых прычынах у захаванні міру, шукаць абліжання з СССР.

Рост міжнароднага ўплыву Совецкага Саюза атрымаў сваё выражэнне і ў факце ўступлення СССР у Лігу нацый, якое адбылося ў верасні 1934 г. Уступленне Совецкага Саюза ў Лігу нацый мела мецца па запрашэнню 30 дзяржаў, сярод якіх Францыя, Англія, Італія, Чэха-Славакія, Польшча і інш., якія звярнуліся да Совецкага Саюза з прывітаннем уступіць у Лігу нацый і тым прынесці ёй (Лізе нацый) сваё каштоўнае супрацоўніцтва ў справе падтрымання і арганізацыі міру.

Тыя буржуазныя краіны, якія не зацікаўлены ў новым перададзе свету, таксама і тыя краіны, над якімі панісла пагроза вайсннай напалаты, сваім зваротам да Совецкага Саюза ставілі сабе мэту ўзмацніць шляхам моцнага падтрымання з боку СССР Лігу нацый.

Уплыў Совецкага Саюза на міжнародныя адносіны сказаўся ў падпісанні (у ліпені 1933 г.) Совецкім Саюзам і радам дзяржаў канвенцыі аб вызначэнні наладаўчай стараны (вызначэнні агрэсара). У гэтым дагаворы па ініцыятыве Совецкага Саюза было дасканала ўстаноўлена, што наладаўчай стараной у міжнародных канфліктах будзе прызнана тая дзяржава, якая накірвала свае сухаземныя, морскія або паветраныя сілы, хоць бы і без абвясчэння вайны, на тэрыторыю другой дзяржавы.

Совецкае вызначэнне наладаўчай стараны, пад якім падпісаліся многа дзяржаў (Філіпандыя, Эстонія, Латвія, Літва, Польшча, Румынія, Чэха-Славакія, Юга-Славія, Турцыя, Персія, Афганістан і інш.), вывела буржуазны свет з цяжкага становішча ў тым сэнсе, што дало яркае, выключачнае ўсякія крывацікі, вызначэнне наладаўчай стараны.

Аграмаднае значэнне ў справе падтрымання міру павінна мець заключэнне пакту аб ўзаемадапамозе, так званата Усходняга пакту, да ідэй яката Совецкі Саюз адносіцца з вялікім спакуваннем.

Вядома ўжо, што ў барацьбе за мір Совецкі Саюз за гады свайго існавання заключыў са сваімі суседзямі рад дагавароў або пактаў аб ненападзе: а Філіпандыя, Эстонія,

Латвія, Польшча, Францыя, Італія, Яшчэ раней Совецкі Саюз падпісаў дагавор аб ненападзе з Літвой, Германіяй, Турцыяй, Персіяй і Афганістанам.

Кожны дагавор аб ненападзе, які заключаўся совецкім урадам з буржуазнымі дзяржавамі, выяўляў сабой вядомае дасягненне ў справе абароны міру, бо гэтым дагаварам капіталістычныя дзяржавы бралі на себе маральны абавязак устрымацца ад напалаты на СССР.

На працягу 1934 г. Совецкі Саюз падпісаў з Філіпандыяй, Латвіяй, Літвой і Эстоніяй, а таксама з Польшчай пратаколы аб працягу дагавароў аб ненападзе на 10 год. Аднак, дагаворы аб ненападзе пры ўсіх сваіх вартасцях маюць тую недасканаласць, што, будучы толькі двухбаковымі, яны залежаць ад волі падпісаваных старон. Адмова адной стараны ад выканання дагавора, парушэнне яго адной з падпісаваных яго старон, ставіць дагавор старану перад тварам небяспекі ў нападзе.

Больш верным спродкам ў справе аховы міру, асабліва ў сучасных умовах, з'яўляецца шматбаковы дагавор з удзелам раду дзяржаў, якія ўзаемаабавязваюцца ўстрымацца ад парушэння граніц, якія гатовы ўзаема садзейнічаць адна другой у справе барацьбы за мір.

Перавагай гэтага шматбаковага дагавора ўзаемадапамогі з'яўляецца калектыўная гарантыя міру, якая ў ім ёсць, і якая агульняе інтарэсам дзяржаў, зацікаўленыя ў захаванні міру, з'яўляючыся ў той жа час пераспярыўшым усякім падпальшчыкам вайны.

Усходні пакт павінен аб'яднаць СССР і балтыцкія дзяржавы (Філіпандыя, Эстонія, Латвія і Літва), Польшчу, Чэха-Славакію, Германію і Францыю. Усе гэтыя дзяржавы ў інтарэсах лепшай барацьбы за захаванне міру павінны даць абвясчэнні індывідуальна і ўзаемна захоўваць недатыкальнасць зараз існуючых граніц у Еўропе. Усе гэтыя дзяржавы павінны выступіць супроць усякіх парушэнняў міру. Няхай гэта ўдзельнік пажма ці не ўдзельнік.

Усходні пакт разлічаны на ўдзел у ім і Германіяі на агульных падставах з іншымі дзяржавамі, зацікаўленымі ў гэтым пакце. Пакт толькі хоча папярэдзіць вайснную небяспеку яе з боку Германіяі, так і любой іншай дзяржавы, адкуль бы гэта небяспека не пагражала.

СССР зацікаўлены ва ўсходнім пакце, выступаючы на чале народаў, якія вядуць барацьбу за захаванне міру. Французскі ўрад падтрымлівае гэты пакт, бо і ён стаць за захаванне мірных адносін у Еўропе. Супроць усходняга пакта могуць выступіць толькі тыя, хто яўным чынам не зацікаўлены ў захаванні міру.

На жаль, супроць пакта мы чулі да гэтага часу прэчэнні з боку Германіяі, а таксама і з боку нашай суседкі Польшчы, якая ў апошнія месяцы апынулася зусім у баку ад барацьбы за мір.

Фашысцкая Германія заяўляе, што яна не бачыць для сабе асаблівай выгады ад далучэння да пакта. Яна, моў, (Германія) не мае патрэбы ні

уласабленнем франка-совецкага палітычнага супрацоўніцтва з'яўлялася падпісанне 5-га снежня совецка-французскага пратакола, накіраванага на супрацоўніцтва СССР і Францыі ў барацьбе за ўзмацненне міру шляхам Усходняга пакта, які палешчыў бы адносіны паміж усімі дзяржавамі ўсходняй Еўропы. Франка-совецкі пратакол з'яўляецца таксама крокам наперад і ў франка-совецкіх адносінах і крокам наперад па ўзмацненню міру, паколькі ён напасціў удар усякім спробам, накіраваным як супроць усеагульнага міру, так і супроць Францыі і СССР.

Праяўленнем імкнення Францыі і СССР прадаўжаць палітыку прыязнага супрацоўніцтва з'яўляецца выдатны прыезд у СССР французскага міністра гандлю Маршандо і падпісанне совецка-французскай гандлёвай агоды.

Ілюстрацыяй буйнейшых поспехаў мірнай палітыкі СССР за апошнія два гады з'яўляецца прызначэнне СССР радам капіталістычных краін свету. У 1934 годзе былі ўстаноўлены дыпламатычныя адносіны паміж СССР і Румыніяй, прызначэнне СССР з боку Балгарыі, у канцы 1934 года быў праведзен абмен пасланікамі паміж СССР і Венгрыяй. Трэба таксама адзначыць, што ў апошні год мы маем заметныя зрух у адносінах СССР з Чэха-Славакіяй, з якой ў Саюза СССР складаюцца зусім прыяжныя адносіны. За апошні час мы маем палешчанне нашых адносін з бліжэйшымі нашымі суседзямі, у першую чаргу з балтыцкімі дзяржавамі.

СССР і ПОЛЬШЧА.

Гаворачы пра нашы ўзаемаадносіны з Польшчай, трэба ўспомніць, што ўжо т. Сталін у сваім дакладзе на XVII з'ездзе партыі ў студзені 1934 г. прадабчыў візгалі і нечаканасці польскай знешняй палітыкі, з

4. АБ ВАЕННАЙ НЕБЯСПЕЦЫ І ЗАДАЧАХ УЗМАЦНЕННЯ АБОРОНАЗДОЛЬНАСЦІ СССР

Тав. Сталін, падводзячы вынікі выканання першай пяцігодкі ў чатыры гады на аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК ВКП(б) 7 студзеня 1933 г. сказаў нам, што мы ў выпіку паслядовага выканання першай пяцігодкі ператварылі СССР з краіны слабай і непадрыхтавалай да абароны ў краіну магутную ў справе абароназдольнасці, у краіну, гатовую да ўсякіх выпадковасцей, у краіну, якая можа вырабляць у масавым маштабе ўсе сучасныя прылады абароны і забяспечыць імі сваю армію ў выпадку напалаты на нас.

Пры наяўнасці імкненняў з боку імперыялістаў запусціць вайну і па-

чытнай такога тармажэння польскай знешняй палітыкі з'яўляецца вымоўлена Францыяй і СССР ініцыятыва заключэння Усходняга пакта. Здавалася б, што ідэя ўсходняга пакта павінна была іменна ў Польшчы сустраць самае гарачае спакуванне. Хіба Польшча можа быць спакойна за свае заходнія граніцы? Хіба пытанне аб звароце Германіяі, Даніяі і Верхняй Сілезіяі не застаецца да гэтага часу важнейшым, пунктам праграмы германскага нацыянал-соцыялізма? Гэта ж так. Але да гэтага часу Польшча не дала сваёй згоды на ўдзел ва ўсходнім пакце. Услед за Германіяй, Польшча дае розныя матывы, якія перашкаджаюць далучэнню Польшчы да гэтага пакта. Адным з такіх матываў з'яўляецца тое, што дагавор, які Польшча заключыла з Германіяй у студзені 1934 года, можа ўступіць у супярэчнасць у ўсходнім пактам.

Якія ж ёсць супярэчнасці паміж польска-германскай агодай і ўсходнім пактам?

Калі толькі польска-германскі дагавор трактуе аб міры і аб ненападзе, а не аб іншым, то значыць, што ён цалкам і поўнасцю перакрываецца праектам Усходняга пакта. У чым справа? Польскія дзяржаўныя дзеячы павінны ўважыць, што не атрымалі б яны найлепшую гарантыю сваіх граніц ва ўсходнім пакце, які павінен аб'яднаць Францыю, і СССР, і Германіяі, і Польшчу ў агульнай барацьбе за мір супроць усякіх ілю ілю парушальнікаў. Польшча павінна добраўважыць задушача над гэтым пытаннем і размыць з кім ішч — або з СССР і Францыяй, якія арганізуюць народы Еўропы на барацьбу за мір, або з тымі, хто арымае Еўрапейскі мір і навязвае новую імперыялістычную вайну.

Палкоўнік Медзінскі ў сваім артыкуле заяўляе, што «мірнае супрацоўніцтва паміж Польшчай і СССР з'яўляецца адной з галоўнейшых гарантыяў міру на ўсходзе».

Магутнасць нашай краіны і боездольнасць Чырвонай арміі зараз не адмаўляюць і нашы ворагі. Толькі таму, што мы магутныя яны і не нашамі на нас дэгетуль. Буржуазныя палітыкі і вялікі капіталізм прымушаны лічыцца з боездольнасцю нашай Чырвонай арміі, гэта відаць з цалата раду выказванняў як ваенных спецыялістаў капіталістычных краін, так і іншых дзеячоў капіталізма.

Прыяду пару вытрымак сарубежнага друку аб Чырвонай арміі. Рэдактар «Эко дэ пары» — орган французскага генеральнага штаба — емаюць рад артыкулаў аб Чырво-

нама супроць Кітая, арыў згоды паміж ЗША, Англіяй і Японіяй адносна падзелу сферы ўплыву ў Кітаі, апошнія захваты японскага імперыялізма ў Кітаі, недыхсэнна накіраваныя супроць ЗША, стварылі паўную вайснну пагрозу на пабярэжжы Ціхага акіяна.

Пагроза японска-амерыканскай вайны і клопаты аб сваім замежным гандлі прымуслі ЗША пераглядзець сваю пазіцыю ў адносінах да СССР. У лістападзе 1933 г. ЗША прызнаць СССР «де-юре». Гэты факт мае вялікае міжнароднае значэнне і ён не можа не адбіцца на становішчы на Далёкім Усходзе.

СССР і ЯПОНИЯ

На Далёкім Усходзе Совецкі Саюз за апошнія гады даў шмат доказаў сваёй рапучасці адстойваць усямі ородкамі справу міру і недатыкальнасць нашых межаў. Выражэннем мірных імкненняў Совецкага Саюза на Далёкім Усходзе з'яўляюцца пасляхова прасунуўшыся ў апошнія месяцы перагаворы аб продажы КВЖД.

Адначасна Далёкім Усходзе мы чуюм з боку групоўкаў імперыялістычнай японскай суржуазы, маючай значны ўплыў, — чуюм галасы, якія гучаць аткрытай пагрозай тэрыторыям СССР. Вось чаму, даючы ўсім доказ мірных імкненняў, мы абавязаны быць на пагадове. Мы павінны быць гатовы, каб апрадзіць нашу дзяржаву ад усякіх нечаканасцей.

Знешняя палітыка Совецкага Саюза атрымала выгараючы выраз у словах нашата прадвадыра т. Сталіна, які сказаў на XVII партыйным з'ездзе:

«Хто хоча міру і дабіваецца дзелавых сувязей з намі, той займае, а той, хто папрабуе напасці на нашу краіну, атрымае сакрушальны адпор, каб надалей не правадна было ім овоцць сваё свінное рыла ў наш совецкі агарод».

Вось у агульных рысах, як абстаецца справа з міжнародным становішчам.

Магутнасць нашай краіны і боездольнасць Чырвонай арміі зараз не адмаўляюць і нашы ворагі. Толькі таму, што мы магутныя яны і не нашамі на нас дэгетуль. Буржуазныя палітыкі і вялікі капіталізм прымушаны лічыцца з боездольнасцю нашай Чырвонай арміі, гэта відаць з цалата раду выказванняў як ваенных спецыялістаў капіталістычных краін, так і іншых дзеячоў капіталізма.

Прыяду пару вытрымак сарубежнага друку аб Чырвонай арміі. Рэдактар «Эко дэ пары» — орган французскага генеральнага штаба — емаюць рад артыкулаў аб Чырво-

нама супроць Кітая, арыў згоды паміж ЗША, Англіяй і Японіяй адносна падзелу сферы ўплыву ў Кітаі, апошнія захваты японскага імперыялізма ў Кітаі, недыхсэнна накіраваныя супроць ЗША, стварылі паўную вайснну пагрозу на пабярэжжы Ціхага акіяна.

Пагроза японска-амерыканскай вайны і клопаты аб сваім замежным гандлі прымуслі ЗША пераглядзець сваю пазіцыю ў адносінах да СССР. У лістападзе 1933 г. ЗША прызнаць СССР «де-юре». Гэты факт мае вялікае міжнароднае значэнне і ён не можа не адбіцца на становішчы на Далёкім Усходзе.

Адначасна Далёкім Усходзе мы чуюм з боку групоўкаў імперыялістычнай японскай суржуазы, маючай значны ўплыў, — чуюм галасы, якія гучаць аткрытай пагрозай тэрыторыям СССР. Вось чаму, даючы ўсім доказ мірных імкненняў, мы абавязаны быць на пагадове. Мы павінны быць гатовы, каб апрадзіць нашу дзяржаву ад усякіх нечаканасцей.

Знешняя палітыка Совецкага Саюза атрымала выгараючы выраз у словах нашата прадвадыра т. Сталіна, які сказаў на XVII партыйным з'ездзе:

«Хто хоча міру і дабіваецца дзелавых сувязей з намі, той займае, а той, хто папрабуе напасці на нашу краіну, атрымае сакрушальны адпор, каб надалей не правадна было ім овоцць сваё свінное рыла ў наш совецкі агарод».

Вось у агульных рысах, як абстаецца справа з міжнародным становішчам.

Магутнасць нашай краіны і боездольнасць Чырвонай арміі зараз не адмаўляюць і нашы ворагі. Толькі таму, што мы магутныя яны і не нашамі на нас дэгетуль. Буржуазныя палітыкі і вялікі капіталізм прымушаны лічыцца з боездольнасцю нашай Чырвонай арміі, гэта відаць з цалата раду выказванняў як ваенных спецыялістаў капіталістычных краін, так і іншых дзеячоў капіталізма.

Прыяду пару вытрымак сарубежнага друку аб Чырвонай арміі. Рэдактар «Эко дэ пары» — орган французскага генеральнага штаба — емаюць рад артыкулаў аб Чырво-

нама супроць Кітая, арыў згоды паміж ЗША, Англіяй і Японіяй адносна падзелу сферы ўплыву ў Кітаі, апошнія захваты японскага імперыялізма ў Кітаі, недыхсэнна накіраваныя супроць ЗША, стварылі паўную вайснну пагрозу на пабярэжжы Ціхага акіяна.

Пагроза японска-амерыканскай вайны і клопаты аб сваім замежным гандлі прымуслі ЗША пераглядзець сваю пазіцыю ў адносінах да СССР. У лістападзе 1933 г. ЗША прызнаць СССР «де-юре». Гэты факт мае вялікае міжнароднае значэнне і ён не можа не адбіцца на становішчы на Далёкім Усходзе.

Адначасна Далёкім Усходзе мы чуюм з боку групоўкаў імперыялістычнай японскай суржуазы, маючай значны ўплыў, — чуюм галасы, якія гучаць аткрытай пагрозай тэрыторыям СССР. Вось чаму, даючы ўсім доказ мірных імкненняў, мы абавязаны быць на пагадове. Мы павінны быць гатовы, каб апрадзіць нашу дзяржаву ад усякіх нечаканасцей.

Знешняя палітыка Совецкага Саюза атрымала выгараючы выраз у словах нашата прадвадыра т. Сталіна, які сказаў на XVII партыйным з'ездзе:

«Хто хоча міру і дабіваецца дзелавых сувязей з намі, той займае, а той, хто папрабуе напасці на нашу краіну, атрымае сакрушальны адпор, каб надалей не правадна было ім овоцць сваё свінное рыла ў наш совецкі агарод».

Вось у агульных рысах, як абстаецца справа з міжнародным становішчам.

Магутнасць нашай краіны і боездольнасць Чырвонай арміі зараз не адмаўляюць і нашы ворагі. Толькі таму, што мы магутныя яны і не нашамі на нас дэгетуль. Буржуазныя палітыкі і вялікі капіталізм прымушаны лічыцца з боездольнасцю нашай Чырвонай арміі, гэта відаць з цалата раду выказванняў як ваенных спецыялістаў капіталістычных краін, так і іншых дзеячоў капіталізма.

Прыяду пару вытрымак сарубежнага друку аб Чырвонай арміі. Рэдактар «Эко дэ пары» — орган французскага генеральнага штаба — емаюць рад артыкулаў аб Чырво-

нама супроць Кітая, арыў згоды паміж ЗША, Англіяй і Японіяй адносна падзелу сферы ўплыву ў Кітаі, апошнія захваты японскага імперыялізма ў Кітаі, недыхсэнна накіраваныя супроць ЗША, стварылі паўную вайснну пагрозу на пабярэжжы Ціхага акіяна.

Пагроза японска-амерыканскай вайны і клопаты аб сваім замежным гандлі прымуслі ЗША пераглядзець сваю пазіцыю ў адносінах да СССР. У лістападзе 1933 г. ЗША прызнаць СССР «де-юре». Гэты факт мае вялікае міжнароднае значэнне і ён не можа не адбіцца на становішчы на Далёкім Усходзе.

Адначасна Далёкім Усходзе мы чуюм з боку групоўкаў імперыялістычнай японскай суржуазы, маючай значны ўплыў, — чуюм галасы, якія гучаць аткрытай пагрозай тэрыторыям СССР. Вось чаму, даючы ўсім доказ мірных імкненняў, мы абавязаны быць на пагадове. Мы павінны быць гатовы, каб апрадзіць нашу дзяржаву ад усякіх нечаканасцей.

Працяг дакладна тав. М. М. ГАЛАДЗЕДА

Такім чынам, пры вырашэнні задачы пабудовы Прапойскага камбіната мы можам адкрыць новыя перспектывы гіганцкага росту індустрыялізацыі БССР. Там будзе занята каля 30 тыс. рабочых. А ў перспектыве, калі будзе практычна вырашана задача Вялікага Дняпра, а гэта задача становіцца на рэальныя падставы, над якой мы таксама працуем — то тэды з'явіцца магчымасць больш моцна акаманічна звязацца з ленинградскай металургіяй і з украінскім вугалем, металам і хлебам. Гэта значыць, што пры вырашэнні праблемы Вялікага Дняпра энергаімічная прамысловасць на торфе зможа абслугоўваць розныя дапаможныя таварамі як ленинградскую металургію, так і украінскую вугольную і рудадобываючую прамысловасць, і БССР яшчэ больш уключыцца ў агульную сістэму, у агульны комплекс работ такіх абласцей і республік, як Ленінград і Украіна, і будзе адбывацца пэўную гаспадарчую функцыю па снабжэнню таварамі шырокага ўжытку і іншымі прадуктамі.

Трэба за адно адзначыць, што над праблемай Вялікага Дняпра зараз працую спецыяльны камітэт Дзяржаплана Саюза ССР. У гэтай справе мы таксама прымаем актыўны ўдзел.

Вырашэнне праблемы Вялікага Дняпра ў сваю чаргу ўздымае на новы ступень акаманітку БССР, бо ўся сістэма рэк, г. ан. Днепр, Сож, Вяргэля, Прыпяць, часткова Заходняя Дзвіна, таксама будзе карэнным чынам рэканструявана, уключана да рэканструкцыі ракі Свіслач. З разгортваннем індустрыі торфу і ідродзіра драўніны, мы маем поўную магчымасць паставіць на шырокую нагу адабычу сыравіны з торфу і драўніны — атылавы спірт для напай прамысловасці. Ужо знойдзены спосаб вырабу з спірту сінтэтычнага каўчука. У нас, у Савецкім Саюзе, ужо працую не адзін завод па вышую гэтага каўчука.

Значыць, і ў нас, у БССР, з'явіцца магчымасць пабудова завод сінтэтычнага каўчука, сыравіну для якога мы будзем адабываць з торфу і драўніны.

Вось гэта выдучым праблемы, вэкол якіх мы будзем канцэнтравана нашую ўвагу ў застаўшыся гады другой пяцігодкі.

Да ліку названых мною буйных аб'ектаў, якія павінны заняць асаблівую ўвагу працоўных мас БССР, трэба яшчэ аднесці пабудову Аршанскага ільнопрадзільнага ткацкага камбіната, кошт якога будзе выначаны ў 65-70 млн. руб.

Прадстаіць сканчэнне пабудовы аўтарэмонтнага завода, пабудова мясакамбіната і камбіната малочна-гародных кансерваў і яшчэ цэлага раду прамысловых прадпрыемстваў.

Агульная сума капіталаўкладанняў у другую пяцігодку па БССР планам выначана ў суме 1.647,12 млн. руб. Гэта такая сума, якая патрабуе асаблівай увагі кожнага рабочага і калгасніка, каб за выначаныя тэрміны пабудоваць як мага больш і як мага лепш.

Пры выкаленні плана другой пяцігодкі ва ўсіх яго галінах роля індустрыі БССР на многа падвысца і прадукцыя прамысловасці ў апошнім годзе другой пяцігодкі значна павысца сваю ўдзельную вагу ва ўсёй народна-гаспадарчай прадукцыі. Гэта азначае, што БССР, як і іншыя республікі і вобласці Савецкага Саюза, ператворыцца ў магутную індустрыяльную республіку.

2. ЗАДАЧЫ У ГАЛІНЕ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРЧЫ

Асноўнай палітычнай задачай у галіне сельскай гаспадаркі з'яўляецца задача поўнага завяршэння калектывізацыі бядняцка-середняцкіх гаспадарак у БССР у блэйшы час (год—два) і канчатковае выкарыстанне карэннай капіталама ў вёсцы, г. ан. дабіць і ліквідаваць куладня астаткі.

Поўнае завяршэнне калектывізацыі БССР вынікае з пастановы XVII з'езду ВКП(б) і ўсёй палітыкі і практыкі нашай партыі і ЦК ВКП(б).

У нас ёсць усе падставы для таго, каб гэту важнейшую задачу выканаць, не адкладваючы ў доўгі яшчэ. Трэба над гэтым і зараз працаваць, пры падрыхтоўцы да вясняной пасеўнай кампаніі 1935 г., не пакладаючы рук.

Справу завяршэння калектывізацыі ў БССР ні ў якім разе нельга адрываць ад штодзённых задач гаспадарчага і арганізацыйнага ўмацавання калгасаў. Наадварот, на гэтай падставе трэба працаваць па

ЗА РАШУЧЫ УЗДЫМ УРАДЖАЮ

Трэба таксама выдзеліць асобна пытанне па ўздыму ўраджая. Хоць мы і прасунуліся трохі ўперад па ўздыму ўраджая, аб чым я прыведзіў вам лічбы раней, але мы не можам прызнаць адавальняючай нашую работу па ўздыму ўраджая. Ураджай у нас нізкі да гэтага часу, хоць ёсць у нас усе ўмовы ўздымаць яго вышэй ва многа раз. Мы ў сілах дабіцца таго, каб у нас з га было не менш 100 пудоў зярна і не менш 1000 пудоў бульбы. На жаль, гэтага яшчэ ва многіх раёнах няма, хоць ёсць у нас асобныя калгасы, якія атрымліваюць гэту колькасць хлеба з га.

Чым растлумачыць, што асобныя калгасы дабіліся такога ўраджая? Тым, што яны лепш працуюць над гэтай задачай, бо яны таксама значна і адвольваюць умовах з тымі калгасамі, якія мяжуюцца з імі.

Мы ідзем па ўзроўню ўраджая ніжэй суседніх з намі абласцей. Вось вам прыклад: па Заходняй вобласці ў гэтым годзе ўраджай зярнавых 9,3 цнтр. з 1 га, а ў нас 9,1 цнтр. з 1 га, па Маскоўскай вобласці ўраджай зярнавых 9,9 цнтр. з 1 га, па Іванаўскай — 11,7 цнтр. з 1 га. З гэтых лічбаў вы бачыце, што мы стамі ніжэй ўсіх гэтых абласцей.

Што патрэбна, каб падвысць ураджай? Перш за ўсё мы павінны, — можна нават запісаць ад імя з'езда аб тым, каб палжыць канец поўнім пасевам і ўстанавіць толькі раннія тэрміны сяўбы. Вопыт мінулых апошніх гадоў паказвае, што там, дзе ранняя сяўба, там добры ўраджай, а дзе позняя з пасевам, там менш і жнуць. Апрача таго трэба ўсямерна скарыстаць мясцовыя ўгнаенні — гной, лубін, торф.

За адно некалькі слоў аб пасевах лубіну. Аб тым, што лубін з'яўляецца вельмі карыснай культурой, у гэтым няма ні ў кога спрэчак, але з'я слаба развіваецца ў нас. На жаль, мы да гэтага часу не ведаем, колькі ў нас лубіну заворваецца пад пасевы. Мы павінны стаць асцойнай республікай, якая можа асважыць пасевы лубіну нават іншыя вобласці і республікі Саюза. У нас у радзе раёнаў ёсць вопыт па пасеву лубіну, але, на вялікі жаль, пасеву лубіну ў нас застраў у некаторых асобных раёнах і слаба пашыраецца яго пасев ва ўсіх раёнах Беларусі, а лубін настолькі добрае ўгнаенне, што ён карэнным чынам мяняе структуру глебы і ў п'яці-два разы павялічвае ўраджай. Я вельмі цяжка вёскі, якія, дзякуючы лубіну, вышлі з бядняцкіх у зможныя.

Варочаюся да торфу. У нас не працуюць над скарыстаннем торфу як ўгнаення, а вы ведаеце, што пры данасенні торфу ў глебу ўсе культурны павышаюць ураджай. Значыць, работа над торфам — гэта ў нас асноўная задача.

Гаворачы аб вальме ўраджая трэба да вясны падвысць становішча вясняных фондаў і праверыць

Зверху ўніз: тав. ГАРАМЫКА-РАДА СЦІН П. С. (налгас «Прагрэс», Бабінскага сельсовета, Полацкага раёна); тав. МАЦЮШЭНКА Н. Ф. (старшыня Сакольніцкага сельсовета, Крычэўскага раёна); тав. СЕЛЕЗНЕВА (старшыня Добрушскага гарадскога савета).

дарнымі машынамі і трактарамі ў другой пяцігодцы будзе іці хуткімі тэмпамі.

Ужо ў 1935 годзе мы будзем мець новых 20 МТС і завод у БССР больш 1.500 трактароў. Але зараз я стаўлю такое пытанне — гэта ададанне тэхнікі і лепшае скарыстанне сельскагаспадарчых машын,

аунг партыі: «Тэхніка ў перыяд рэканструкцыі рашае ўсё». Многія араумелі гэты лозунг механічна, г. ан. араумелі ў тым сэнсе, што калі награмаздзіць як мага больш машын, то гэтым нібыта будзе зроблена ўсё, што патрабуецца гэтым лозунгам. Гэта няверна. Нельга тэхніку адрываць ад людзей, якія прыводзяць тэхніку ў рух. Тэхніка без людзей мёртва. Лозунг «Тэхніка ў перыяд рэканструкцыі рашае ўсё» мае на ўвазе не голую тэхніку, а тэхніку на чале з людзьмі, ададаўшымі тэхніку. Толькі такое разуменне гэтага лозунга з'яўляецца правільным. І паколькі мы ўжо навучыліся цаніць тэхніку, час завяць прама, што галоўнае цяпер — у людзях, ададаўшых тэхніку. Але з гэтага следуе, што калі раней аднабока рабілі націск на тэхніку, на машыны, то цяпер націск трэба рабіць на людзях, ададаўшых тэхніку. Гэтага патрабуе наш лозунг аб тэхніцы. Трэба берагчы кожнага адольнага і разуменчага работніка, берагчы і вырошчваць яго. Людзям трэба клпатліва і ўважліва вырошчваць, як садоўнік вырошчвае абліваванае пладавое дрэва. Выхоўваць, дапамагаць расці, даць перспектыву, своечасова вылучаць, своечасова пераводзіць на другую работу, калі чалавек не спраўляецца са сваёй справай, не чакаючы таго, калі ён канчаткова прываліцца. Клатпатліва вырошчваць і кваліфікаваць людзей, правільна расставіць і арганізаваць іх на вытворчасці, арганізаваць зарплату так, каб яны ўмацоўвалі рашучыя званні вытворчасці і рухала людзей на вышэйшую кваліфікацыю, — вось што нам трэба для таго, каб стварыць шматлікую армію вытворчых, нічных кадраў.

Гэта асноўнае, таварышы, бо тэхніка тады, калі ён ададаўць людзі, масы, у дзесяткі раз больш прынясе карысці працоўным масам і падліме вытворчасць на вышэйшую тэхнічную ступень.

Значыць, за масавае ададанне тэхнікі, — вось галоўны баявы лозунг, які стаіць перад усімі калгаснікамі, рабочымі і перад усімі нашымі органамі.

Сур'ёзныя задачы стаіць перад намі і ў галіне далейшага наладжвання арганізацыйнага кіраўніцтва сельскагаспадарчай вытворчасці. У часе операваднага перыяду былі ўтвораны палітдэлелы МТС. Яны прынеслі агромністую карысць у справе ададання калгаснай вытворчасці. Яны асцалілі намала вытворчага актыва ў калгасах, канкрэтызавалі кіраўніцтва сельскай гаспадарчай.

Зараз мы маем пастанову пленума ЦК ВКП(б) аб пераўтварэнні палітдэлелаў МТС у звычайныя партыйныя арганізацыі, бо далейша барацьба за ўздым жыцця вёскі звязана з вырашэннем цэлага комплексу гаспадарчых і культурных

бурасца падлога, оцены, — толькі таму, што ён не па-гаспадарску падыходзіць да комунальнага добра.

Трэба ва главу вугла работы гаспадарства, комунальных секцый і ўсіх овецкіх і прамацоких арганізацый паставіць задачу самых беражлівых, добрасумленных гаспадарскіх адносін да комунальнага і жыллёвага фонда.

Трэба паставіць задачу барацьбы за элементарную культуру ў комунальнай гаспадарцы, за санітарную ў горадах, на вуліцы, у доме, у кватэры. Барацьба за гэту элементар-

5. У ГАЛІНЕ КУЛЬТУРНАГА БУДАУНІЦТВА

У галіне культурнага будаўніцтва нам трэба высунуць на першае месца задачу барацьбы за высокую якасць вучобы ў школе, у тэхнікуме, ВНУ, ва ўсіх навуцальных установах.

Усім вядома пастанова ЦК ВКП(б) і ўрада Саюза аб рэарганізацыі нашай школы і аб галоўных задачах — наладжванні навуцальнай работы, як у ніжэйшай, так і ў сярэдняй школе.

Мы ўсе павінны паставіць такое пытанне — як праводзіцца гэта пастанова партыі і ўрада ў жыцці? Ці ўсюды зразумелі гэтыя ўказанні? Ці ўсюды добрасумленна і пастур'ёзнаму ўзяліся за тое, каб нашы школы былі ўзроўні школам і як у горадах, так і ў вёсцы?

6. АБ ПАВЫШЭННІ АПЕРАТЫВНАСЦІ У РАБОЦЕ СОВЕТАУ І СОВЕЦКА-ГАСПАДАРЧАГА АПАРАТА

Як вядома, XVII з'езд ВКП(б) прыняў спецыяльную пастанову аб рэарганізацыі савецка-гаспадарчага і дзяржаўнага апарата, аб перабудове работы ўсіх звеняў дзяржаўнага апарата зверху да нізу ў бок канкрэтызацыі і апэратывнасці.

Як справа абстаіць у нас у гэтай галіне?

За мінулы год мы сёе-тое зрабілі, правалі некаторую рэарганізацыю, адмянілі калектывізацыю у наркаматах, ліквідавалі функцыяналку, уялі адказнасць сярод асобных работнікаў за даручаную справу, перакінудлі частку спецыялістаў з апаратаў на вытворчасць. Але мы далёка не ўсё зрабілі, яшчэ многага не зрабілі. Нельга сказаць, што ў нас наладжана ўжо апэратывнасць. Яшчэ мала апэратывнасці ў рабоце нашых органаў і мясцовых і цэнтральных. Нам трэба па-спраўядліваму

ную культуру і за санітарную — гэта галоўная задача, якая стаіць перад усімі намі, ад яе залежыць і захаванне існуючага комунальнага жыллёвага фонда, і адароўе людзей, і ўтульнасць у прыватным жыцці.

Многім вам вядома, што можна з добрай кватэры зрабіць свінарнік, калі не даглядаць за ёй, і можна з дрэннай кватэры зрабіць утульную і чыстую кватэру.

Значыць, гэтыя дзве галоўныя задачы і з'яўляюцца па-мойму асноўнымі ў пытаннях комунальнага будаўніцтва.

Нам трэба гатовіць граматных і арганізаваных людзей. Мы павінны абвясціць барацьбу з малаграмацкасцю ў школах, тэхнікумах, ВНУ, барацьбу з вярхалядствам у навуцальні, абвясціць барацьбу за ўзроўню школу, тэхнікум, рабфак, ВНУ.

Акрамя таго, ва главу вугла работы ў навуцальных установах, пачынаючы ад ніжэйшай школы, канчатчы ВНУ, нам трэба паставіць задачу барацьбы за ідэйную чыстату ў навуцанні, за ўжараненне ленынска-стэлінскай металалогіі, за чыстату тэорыі Маркса — Леніна — Сталіна, барацьбы супроць надыналістычных уяленняў, ад якіх мы не вызвалены яшчэ ў нашых навуцальных установах, барацьбы з талтурчылвай, якая часта мае месца ў розных нашых навуцальных і навуковых установах.

Неабходна спецыяльна спыніцца на задачах падрыхтоўкі да пэрсональнай кампаніі 1935 года. Трэба сказаць, што мы не можам прызнаць падрыхтоўку да вясняной пэрсональнай кампаніі адавальняючай. Напрыклад, у нас да гэтага часу дрэнна ідзе справа рамонту трактароў і с.т. машын. Мы не выканалі план рамонту трактароў у IV квартале, і ў некаторых МТС і МТМ да гэтага часу няма належнага пералому ў справе рамонту трактароў і с.т. машын, а гэта-ж галоўны сродак пэрсональнай кампаніі і яе пачынае выканання.

Не ўсюды людзі ведаюць, як спра-

защиты.
Барачьба за замужнае і культурнае жыццё калгаснікаў—гэта галоўны лозунг у рабоце па гаспадарча-арганізацыйнаму ўмацаванню калгасаў.

У ГАЛІНЕ РАЗВІЦЦА ЖЫВЕЛАГАДОУЛІ

Я хачу асобна вылучыць задачу развіцця жывелагадоўлі.

Вялікія задачы па развіццю жывелагадоўлі паставлены перад намі таварышом Сталіным, вядомай пастановай пленума ЦК ВКП(б).

Тав. Сталін яшчэ на XVII з'ездзе ВКП(б) задаў задачу развіцця жывелагадоўлі вылучыў яе асноўную задачу ў развіцці сельскай гаспадаркі.

Вось што ён сказаў аб гэтым:

«Справа жывелагадоўлі павінна ўзяць у свае рукі ўся партыя, усе нашы работнікі, партыйныя і беспартыйныя, матчы на ўвазе, што праблема жывелагадоўлі з'яўляецца пярэтай такой-жа першачарговай праблемай, якую была ўчора ўжо вырашана з поспехам праблема зернавая. Няма чаго і даказваць, што савецкія людзі, браўшы не адну сур'ёзную перашкоду на шляху да мэты, адолеюць узяць і гэту перашкоду».

Пленум ЦК у сваёй пастанове паказвае:

«...што асноўным звяном у галіне развіцця жывелагадоўлі з'яўляецца разгортванне калгасных таварышчэскіх ферм і ўзмацненне жывелагадоўчых саўгасцаў».

Такім чынам мы сёння, не адкладваючы ні на адну хвіліну, павінны практычна працаваць над ажыццяўленнем праблемы развіцця жывелагадоўлі.

Самае галоўнае ў практычнай рабоце па пад'ёму жывелагадоўлі, што мы павінны праводзіць зараз, гэта добры догляд жывёлы, асабліва ў зімовы перыяд, барацьба за малаліткі, за яго захаванасць, а барацьба за яго ўвазе, што мы зараз ужо знаходзімся ў такім перыядзе, што прышоў час масавага афёду кароў, акоту авец, апаросу свіней, а ў хуткім часе ажароб. Асобную ўвагу трэба аддаць каню.

Тыя сігналы, якія ў нас ёсць, гавораць аб тым, што не ўсюды па-гаспадарску і па-сур'ёзнаму падыходзяць да догляду малалітка, ёсць выпадкі масавага зварвання кабыл і т. д. аб чым мы маглі чытаць у газетах — пра судовы працэс, які быў арганізаван нашай пракуратурай у Слуцку, дзе мелі месца выпадкі агідных адносін да жабронных кабыл.

Асноўнай галінай развіцця жывелагадоўлі з'яўляюцца калгасны саўгасы. Гэта вядзе з таго, што галоўная маса ўсёй жывёлы ўжо знаходзіцца ў калгасах і саўгасах. У нас ёсць усе магчымасці для таго, каб жывелагадоўлю зрабіць вядучай галінай сельскай гаспадаркі БССР.

Трэба таксама выдзеліць як асобную задачу работу па развіццю ільнаводства і каноплеводства. Такія ж самая магчымасць ёсць у нас і для таго, каб у п'ятніцах развіцця ільнаводства БССР заняла адно з першых месцаў сярод ільнаводчых абласцей і рэспублік. Але над ільняком мы пакуль што працавалі слаба. Апрача таго ільнаводства ў нас гэтым што трываеца ў старэйшых ільнаводчых раёнах і та задача бязваж.

будзе выдана пастанова ЦК ВКП(б) і Соўнаркома Саюза аб развіцці ільнаводства. У гэтай пастанове якрая і ставяцца гэтыя задачы. Мы ўжо зараз павінны ўзяцца за іх выкананне.

Адначасова зварачае на сябе ўвагу пытанне адбору добракаснага насення ільну. Усе разумеюць, што часта ўраджай залежыць ад таго, якім насеннем пасееш, а лён пачынае зменіць насення праз 3-5 год.

У задачах развіцця ільнаводства трэба ў першую чаргу перамагчы суб'ектыўныя прычыны. А іх у нас шмат.

Суб'ектыўныя прычыны ацлячаюцца ў тым, што ў нас многія калгасы дрэнна працуюць па развіццю ільну, слаба вядуць барацьбу за ўдлым яго ўраджай, за паліпашэнне апрацоўкі ільну і якасці ільновалякна.

Мы павінны дабіцца павышэння ўраджаю ў 1935 г. не менш чым 3 цнтр. валакна з га. На жаль, у гэтым годзе ў нас ўраджай ільновалякна з га ледзь-ледзь дасягае 2,2 цнтр. 3 цнтр. ільновалякна ў 1935 г. — гэта баявая задача, якую мы павінны выканаць.

За адно, трэба сур'ёзна падумаць над скарыстаннем мясцовых відаў угнаенняў пад лён. У нас некаторыя прычынны думай, што нам завязуць мінеральныя ўгнаенні. Трэба не забываць, што зараз няма такой магчымасці ў нашай дзяржаве, каб на ўсе 100 проц. завадоўць запатрабаваныя ў мінеральных угнаеннях.

Трэба самім працаваць на месцы ў гэтым напрамку. А што гэта азначае? Гэта азначае, што нам трэба скарыстоўваць гной, берагчы яго па-гаспадарску, трэба скарыстоўваць торф на ўгнаенне пад лён. На вялікі жаль у нас аб скарыстанні торфу на ўгнаенне забылі, у тым ліку і на ўгнаенне пад лён. У гэтым пытанні работа наша зусім слабая, пачынаючы ад калгасаў і канчаючы цэнтральнымі ўстановамі, у тым ліку і Наркамземам.

Таксама трэба выдзеліць асобна задачу па ўкараненню пшаніцы ў БССР.

Да апошніх галоў ішаніцы мы сеем мала. Тав. Сталін перад ортанам НК Земляробства Саюза і перад партыйнымі і савецкімі арганізацыямі паставіў задачу ўкараніць ішаніцу ў такія раёны, як Беларусь, Маскоўская вобласць, Ленінградская, Заходняя і інш. вобласці сярэдняй паласы Саюза, дзе ўраджай найбольш устойлівы і дзе не бывае засухі.

Мы толькі пачалі гэту работу, а нам прадстаіць дзевяці пасев ішаніцы ў гэтай пяцігодзі не менш як да 400 тыс. га. У нас, у БССР, ёсць усе ўмовы для развіцця ішаніцы. Апрача таго, гэта выгодная культура, і пры добрым доглядзе можна да сягнуць высокіх ўраджай. А выгада ад ішаніцы будзе не меншая для калгаснікаў, а большая чым ад псеваў іншых зернавых культур.

У сувязі з гэтым мы павінны сур'ёзна папанаваць над удзелам новых зямель—паліны. Мы павінны ў гэтай пяцігодзі падняць не менш 500 тыс. га паліны, прычым паліны можа пайсці і пад пасевы ільну і пад пасевы ішаніцы.

На жаль, трэба адзначыць, што задача ўдому новых зямель у нас многімі раёнамі не выконваецца, над гэтым людзі мала працуюць, а гэта задача бязваж.

устанавіць насення, ачышчыць яго і т. д.

Нам патрэбна ўраджай падняць на такую вышыню, каб БССР вытварала столькі хлеба, каб поўнасцю пракарміць усе нашы гарады, вясковыя населеныя пункты, а таксама завадоўць і іншыя патрэбы. Вам вядома што ў Беларусь завозіцца да гэтага часу хлеб з другіх рэспублік ССОР, а мы маем усе магчымасці шляхам развучага ўдлым калгаснікаў ўраджай Беларускай рэспубліцы пераварыць у рэспубліку сацыялістычнага багацця.

АБ ЗАДАЧАХ У ГАЛІНЕ МАШЫНІЗАЦЫІ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Я ўжо ўказаў, што ў нас многа ў сельскай гаспадарцы БССР трактароў і розных сельскагаспадарчых машын. Насычэнне сельскагаспа-

3. НАШЫ ЗАДАЧЫ У ГАЛІНЕ РАЗВІЦЦА ТАВАРАЗВАРОТУ І СОВЕЦКАГА ГАНДЛЮ

Тав. Сталін у сваім дакладзе на XVII з'ездзе ВКП(б) паставіў наступную задачу па развіццю таваразвароту:

«Каб эканамічнае жыццё краіны маглі забіць ключом, а прамысловасць і сельская гаспадарка мелі стымул да далейшага росту сваёй прадукцыі, трэба яшчэ адну ўмову, а іменна — разгорнуты таваразварот паміж гарадамі і вёскай, паміж раёнамі і абласцямі краіны, паміж рознымі галінамі народнай гаспадаркі. Неабходна каб краіна была пакрыта багатай сеткай гандлёвых баз, магазінаў, крам. Неабходна, каб на каналах гэтых баз, магазінаў, крам безупынна цыркулявалі тавары ад месца вытворчасці да спажываця. Неабходна, каб у гэту справу былі ўцягнуты і дзяржаўная гандлёвая сетка і кааперацыйная гандлёвая сетка, і мясцовыя прамысловасць, і калгасы, і аднаасобныя сям'яныя».

Гэта і называецца ў нас разгорнутым савецкім гандлем, гандлем без капіталістаў, гандлем без спекулантаў.

Як бачыце, разгортванне савецкага гандлю з'яўляецца той актыўнай задачай, без вырашэння якой немагчыма далей рухацца ўперад».

Выконваючы гэтыя ўстаноўкі, уся наша краіна ўжо пасля XVII з'езда ВКП(б) значна прасунула наперад справу развіцця савецкага гандлю.

Пленум ЦК ВКП(б) у лістападзе 1934 года вынес пастанову аб адмене картачнай сістэмы на хлеб і інш. прадукты. Свабодны гандаль хлебам праз дзяржаўны і кааперацыйны гандаль — гэта ёсць асноўны крок па ажыццяўленню ўказан-

больш смелае ўкараненне машын на ўсе працэсы сельскагаспадарчай вытворчасці.

На вялікі жаль, у нас машыны ў сельскай гаспадарцы скарыстоўваюцца яшчэ дрэнна, ёсць прыклады дрэннай работы трактароў, ёсць прыклады, калі дуга ўкараняецца тая ці іншая ўборачная ці пасевная машына. Часта і сярод арганізмаў знойдзеце такі кансерватызм, які перашкаджае ўкараненню машын у калгасную вытворчасць.

Значыць, задача аўладання тэхнікай — гэта баявая задача, якая стаіць перад усімі калгаснікамі, перад усімі работнікамі МТС, саўгасаў, зямельных аддзелаў і іншых арганізацый.

Тав. Сталін у сваёй гутарцы з металургамі так гаворыць аб задачах па аўладанню тэхнікай:

«Многія няправільна зразумелі, — гаворыць тав. Сталін, — до-

ня тав. Сталіна аб разгортванні таваразвароту. Гэта пастанова пленума ЦК ВКП(б) вянчае гіганцкія поспехі нашай партыі, урада і працоўных мас. Гэта трыумф генеральнай лініі партыі».

Значэнне пастанова пленума ЦК аб адмене картачнай сістэмы на хлеб і іншыя прадукты вельмі вялікае як з пункту гледжання развіцця ўсёга таваразвароту, таксама і з пункту гледжання далейшага паніжэння цен на ўсе тавары і прадукты, з пункту гледжання ўзмацнення ўстойлівасці фінансавай сістэмы нашага Саюза—ўзмацнення рубля. Гэта мае таксама значэнне з пункту гледжання далейшага развіцця жывелагадоўлі. Назмегна вялікае значэнне гэта мае з пункту гледжання паліпашэння аснабчэння шырокіх працоўных мас.

Мы прыступілі з 1 студзеня да продажу хлеба. Продаж хлеба павольна ставіць задачы развіцця савецкага гандлю ў больш шырокім маштабе, чым гэта было да гэтага часу.

Калі мы гаворым аб развіцці савецкага гандлю, то мы маем на ўвазе развіццё культурны гандляваць і добра абслугоўваць пакупніка. Таму нам трэба сур'ёзна працаваць над падрыхтоўкай і добрай вывучкай кадроў гандлёвых работнікаў, бо лектарыя ў нас людзі забыліся як гандляваць і не ўмеюць культурна абслугоўваць пакупніка.

Больш таго, калі нам трэба разгортваць гандлёвую сетку і ставіць пытанне аб прадастаўленні памішканняў пад крамы, то некастрыя нашы работнікі хутчэй згодны даць тое ці іншае памішканне пад капітальную, чым пад краму. І не вы-

4. ЗАДАЧЫ ПА КОМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРЦЫ

У галіне комунальнага будаўніцтва я хачу паставіць толькі некаторыя, пытанні, гэта наступныя.

Галоўнае, што трэба паставіць у комунальнай гаспадарцы па главу вугля — гэта захаванне комунальнай і жыллёвага фонда, які ёсць у нашых гарадах. Мы німаем пабудаваных новых жыллёвых дамоў і комунальных прадпрыемстваў, але задача асабліваецца ў тым, каб умець зберагчы і даглядзець, як новыя будоўлі, так і комунальны фонд, які мы адваявалі ад буржуазіі.

Рабочы клас адваяваў ад буржуазіі мільярднае багацце, цэлыя гарады, і гэтыя гарады, гэтыя комунальныя багацці з'яўляюцца ўласнай маёмасцю пролетарыята. Гэту маёмасць трэба па-гаспадарску берагчы. А ў нас ёсць яшчэ такія факты, калі дамы не даглядаюцца,

завод. Гэтыя задачы павінны вырашацца вышэйшымі органамі партыі і савецкай улады ў раёнах.

Такім чынам, перад РВК, райза, сельсаветамаі, таксама і цэнтральнымі ўстановамаі, стаіць аграмаднай важнасці задача далейшага ўзмацнення канкрэтнага кіравання вытворчасцю сельскай гаспадаркі. Кіраваць не могуць, а канкрэтна кожным калгасам, кожным саўгасам, кожным сельсаветам, — гэта ёсць цэнтральная арганізацыйная задача, якая стаіць перад намі.

Знадно трэба сказаць, што ЦК ВКП(б) паставіла задача разбуінення некаторых раёнаў з мэтай на блізіць раёнае кіравання да сельсавета, да калгаса. Такім чынам нам прадстаіць правесці новае раёнаванне. Гэта азначае, што мы вылучым за кошт разбуінення некаторых раёнаў 14-15 новых раёнаў па Беларусі.

Знадно трэба сказаць, што ў гэтым горадзе вы знойдзеце нават 6 глянц гандлёвыя памішканні, занятыя пад бюракратычныя канцелярыі, і ніякіх адтуль не могуць высеціць, замест таго, каб лепшыя памішканні ў кожным горадзе перадаць пад крамы дзяржаўнага ці кааперацыйнага гандлю.

Аб кааперацыі.

Знадно трэба сказаць, некалькі слоў аб кааперацыі. Гэта заслугоўвае асаблівай увагі.

У сувязі з гэтымі задачам, якія партыя ставіцца па развіццю савецкага гандлю, роля кааперацыі і набылае выключна важнае значэнне. На вялікі жаль, у нас ва многіх звонках кааперацыі забылі аб кааперацыйнасці. Больш таго, класавыя-варожыя элементы нават пусцілі супроцьсавецкія чуткі ў часе разгортвання продажу хлеба, што зараз, моў, з аднавай карткай на хлеб кааперацыя не патрэбна і трэба звярнуцца кааперацыйныя паі пайшчыкам.

Я стаўлю задачу, што нам трэба ажыццявіць кааперацыйнасць у нашай кааперацыі, каб кааперацыя была сапраўды масавай арганізацыйнай працоўных. Трэба разгарнуць больш грамадоўнасць у рабоце кааперацыі, больш кантроль мас і больш зацікаўленасці мас у рабоце сваёй кааперацыі. А ў нас, на жаль, некаторыя пайшчыкі забыліся пра ўласнае паявые ўзносаў у кааперацыю. Акрамя таго, недавальваюча работа кааперацыйнай сістэмы. У нас, напрыклад, кааперацыя БССР знаходзіцца на сутнасці ў фінансавым прырызе, яна працуе з вялікім дэфіцытам, што з'яўляецца зусім ненармальным, і, на жаль, пайшчыкі спажывецкай кааперацыі мала цікавіцца гэтым.

як трэба, свочасова не рамантуюцца, часта разбураюцца безалабернымі жылцамаі. Выпаюць выпадкі, калі чалавек жыць у кватэры, у якой патрэбен зусім невялічкі ремонт, не патрабуючы вялікіх затрат, а жой-небудзь сотні ці двух соцень рублёў. Замест таго, каб правесці гэты маленькі ремонт, пачынае абыхаць парогі ў Горсавеце аб прадастаўленні новай кватэры, а ў старой раз-

рабудаваць работу ўсіх нашых арганізацый да ілау, у поўнай адпаведнасці з пастановай XVII з'езда ВКП(б).

Няма чаго і гаварыць аб тым, што барацьба з элементамі бюракратызма ў нашым савецка-гаспадарчым апарате не страціла сваёй астрэты. Няправільна думаць, што мы ўжо пазбавіліся ад бюракратыі ў нашых установах. Таіх бюракратыяў у нас яшчэ ёсць шмат і старых і маладых. Такім чынам, барацьба з бюракратызмам і цяганінай у нашых установах, барацьба з нячужым адшосінамаі да запросаў шырокіх працоўных мас — гэта адна з важнейшых арганізацыйных і палітычных задач, якая стаіць перад саветамі.

Нам трэба скарыстаць актыўнасць мас, якая выяўлена ў часе перавыбарчай кампаніі. А гэта актыўнасць у перавыбарчых кампаніях дасягнула вялікіх размераў. Абавязкі нашы заклячваюцца ў тым, каб развіваць гэтую актыўнасць мас і надзей і скарыстоўваць яе на выдзелен-

7. АБ НАРОДНА-ГАСПАДАРЧЫМ ПЛАНЕ НА 1935 ГОД

Я не буду вам падрабязна выкладаць народна-гаспадарчы план і бюджэт на 1935 год. Але трэба сказаць, што тыя задачы, якія вызначаюцца народна-гаспадарчым планам на 1935 г., з'яўляюцца велізарнымі задачамі. Увесь комплекс нашай гаспадарчай дзейнасці адбіт у гэтым плане, які ўключае ў сябе ўсе важнейшыя задачы работы па развіццю сацыялістычнай гаспадаркі.

Аб'ём яго вялікі. Мы праектуем у 1935 г. будаваць цэлы рад прадпрыемстваў прамысловасці, новыя МТС, новыя хлебныя склады, новыя жыллёвыя дамы, новае будаўніцтва ў сельскай гаспадарцы — усе гэта патрабуе свочасовай падрыхтоўкі да будаўнічага сезона: падрыхтоўка праектаў, падрыхтоўка будаўнічых матэрыялаў, гярбоўка рабочай сілы і т. д.

Народна-гаспадарчым планам на 1935 год завярстаны вялікія задачы вытворчасці прамысловай прадукцыі. У 1934 г. промфінплан мы выканалі надрэнна, амаль што на 100 проц., крыху недабраў. Промфінплан на 1935 г. стаіць яшчэ большыя задачы. Наш абавязак заклачыцеца ў тым, каб з пачатку года не астацца ў запавязанасці дзяржаве і выканаць промфінплан 1935 года з квартала ў квартал на ўсе 100 проц.

Агульны аб'ём прамысловай вытворчасці вызначаецца з прыростам супроць 1934 г. на 15,8 проц. і раўняецца 1.497—1.500 млн. руб. Капіталаўкладанні на 1935 г. на аб'ектах рэспубліканскага, мясцовага і саюзнага падпарадкавання раўняюцца прыблізна 196,0 млн. руб.

Як бачыце, аб'ём плане вялікі, ён аднавады агульным размаху народнай гаспадаркі ўсёго Савецкага Саюза. Але ўсё гэта такія пытанні, над якімі трэба працаваць, не пакладаючы рук.

Мы маем значны рост нашага дзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў. Дзяржаўны бюджэт расце ў 1935 годзе на 36,6 проц. і будзе раўняцца 486 млн. руб.; мясцовыя бюджэ-

на абстаіць з насеннымі фондамаі. Не ўсёды па-гаспадарску і сур'ёзна загадаўляюць гэтыя насенныя фонды: ачыстка ад зямечанасці, правёрка на ёсчымасці, добракаснае загляванне насення і т. д.

Такім чынам, мы ўжо на з'ездзе саветаў павінны паставіць пытанне падрыхтоўкі да вясны 1935 г. як важнейшае пытанне, як бязважыць да гэтага.

Нельга абыйсці такую задачу, як выкапанне плаца дроваласазатовак і лесавывазак. Прышла яма. Гэта галоўны сезон у выкапанні праграмы па лесу. БССР у справе лесазатовак і лесавывазак займае значнае месца ва ўсім плане Савецкага Саюза. Мы не павінны запустыць гэту важнейшую народна-гаспадарчую задачу і зацягнуць яе да вясны, калі трэба будзе ісці ў поле зраці і сець. Трэба ўсе сілы прыклаці да таго, каб змой цалкам скончыць калявую праграму рубкі і вывазі дров і лесу. Гэта лягчэй зрабіць змой па саннаму шляху.

ты растуць на 24,4 проц. і дасягаюць 300,9 млн. руб.

Каб выканаць вызначаны прырост бюджэтаў, нам трэба сур'ёзна працаваць над мабілізацыйнай ородкаў. У гэтым годзе мы надрэнна справіліся з выкананнем фінансавога плана і плана мабілізацый ородкаў. Але былі ў нас такія раёны, якія з месца ў месца адставалі ў справе выканання плана мабілізацый ородкаў і тым самым не плацілі пенаі онам прадаўцамаі і рабочым, вастаўнікамаі, урачам і інш.

Трэба дабіцца, каб у 1935 г. не было ніводнага раёна, які-б адставяў у выкананні ўсіх народна-гаспадарчых задач, у тым ліку і ў выкананні плана мабілізацый ородкаў. І так, таварышы, я далажыў вам тую работу, якая была прароблена саветамі, выкананамі і ўрадам БССР пад кіраваннем КП(б) і пад кіраваннем Цэнтральнага Камітэта камуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі і бюро ЦК, таксама і вызначыў асноўныя задачы, якія сталяць перад намі ў далейшым.

Вялікі нашата рост, як вы бачыце, велізарны. Задачы, якія сталяць перад намі, таксама вялікія. Асноўнай умовай нашых поспехаў з'яўляецца тое, што мы заўсёды, кожны дзень і кожны час атрымлівалі моцную дапамогу ў канкрэтным кіраванні і матэрыяльную дапамогу ад урада Саюза ССР і ад ЦК ВКП(б). Асабліва мы павінны адзначыць па нашым з'ездзе уважлівыя клопаты і штодзённае кіраванне з боку прарваўца на ўсіх працоўных — таварыша Сталіна (гучны воплескі), які, паліпашаючы ажыццяўляючы нашыя дзённы палітыку нашай партыі, штодзённа кіруе і дапамагае пралючым масам адстаўцаў у мінулым нацыянальных рэспублік.

Іменна гэтаму мы абавязаны тым поспехамі, якія мы сёння падводзім на нашым з'ездзе. (Гучны воплескі).

...завантажувалися фальшива-напів-кваліфікаційним ситам.

Задача заключалася в тому, щоб заставити робітників, викриваючи і викрадаючи астатки напівкваліфікаційних контрольно-революційних.

За геть час ми мелі ажнуленне школьніцкай діяльності, в земельних органах—у НК землярства, у рай. земадіделах, у масових сельска-гаспадарчих навчальних установах і т. д. таксама і школьніцтві в лясной гаспадарстві. І гетья школьніцкія організації ми викриві і рабгравмілі. Але гэта таксама не азначае, што мы ўжо выкрыві ўсіх контрольно-революційных школьнікаў з нашых земляных і лясных органаў. Паследні гэтага школьніцкага напўня яшчэ сям-там засталіся.

Яшчэ ў 1934 г. мы наглядалі ажнуленне класава-варожай дзейнасці, дзейнасці тэрарыстичнай з боку астаткаў кулацтва ў беларускэй вёсцы.

З раду раённаў нам паведамлялі аб забойстве асобных актывістаў—рабгравмілі сельсаведаў і калтаснікаў. Судовымі органамі БССР разгледжаны рад спраў аб тэрарыстичных актах супроць старшынь і членаў сельсаведаў, супроць сельскагаспадарчых ударніцаў калтаснаў і супроць піонерар.

Значыць палонкі кулацтва бачылі сваю пемінучую пільбу, хватаючы за абразы і б'юць на наших актывістах. Нима сумнення, што яны мучаюць сацыяльныя заказы забойства сельскагаспадарчых актывістаў.

Забойства тав. Кірава, падкага будгаварна-рэвалюцыянера, аднаго з лепшых саратнікаў тав. Сталіна, па дэкрэтам контрольно-революційнай зінюўскай апазіцыі мы таксама павіны былі паставіць у алыну сувязь з усімі выказкамі тэрарыстичных контрольно-революційных элементаў.

Тав. Кіраў забіт паследкамі зінюўскай апазіцыі. Гэтых забойцаў выхоўвалі іх настаўнікі—здралнікі рэвалюцыі—Зіноўчэ і Каменев. Яны, як відаць гэта з апошніх паведамленняў, і кіравалі гэтым забойствам.

Не бачычы нікай надзеі зварнуць партыю і рабочы клас з шляху пераможнага сацыялістычнага будаўніцтва, правалытыя контрольно-революційныя выразкі пачалі марыць аб інтэрвенцыі, аб уварожэнні нападзе імперыялістаў на СССР. Яны спадзяваліся, што такім шляхам удацца скінуць ненавісную ім совецкую ўладу.

Пі патрабен яшчэ больш яркі доказ белавардзейска-фашыскай сутнасці так званых «ленінградскага і маскоўскага цэнтрав» зінюўска-каменевскай контрольно-революційнай апазіцыі.

Контрольно-революційная зінюўска-трапкіскай апазіцыі скацілася да вешчыкрытага фашызма.

Пяма ніякай рэаліцы паміж метамамі і метамамі барацьбы контрольно-революційных палонкаў гэтай апазіцыі і паміж метамамі і метамамі адкрытых ворагаў народу—эмігранцка-белавардзейскіх, памешчыцка-капіталістычных арганізацый, як партыя «Русскій общевоинский союз» і «Братство русской правды» (жылікіны), якія сядзяць за мяжой і адкрыта прапагандаюць тэ-

...контррэвалюцыянерны Зіноўчэ, Каменев і кампанія, аб'явіўшы ў мінулым, што яны прызналі свае памылкі і будуць працаваць у партыі, на справе арганізацыі падпольна-контррэвалюцыянернай арганізацыі і думалі скінуць совецкую ўладу і партыю.

Пролетарыят і працоўныя масы нашай дзяржавы адлюшчылі па аслухах гэтым контррэвалюцыянерам. Працоўныя БССР вітаюць перадачу справы аб контррэвалюцыянерах Каменеве, Зіноўчэ, Бакаеве, Будакамаве і іншых у ваенную калегію Вархуўскага суда і патрабуюць вынасення ім самага суровага пакарання.

Наша задача, заключаецца ў тым, каб як мага больш мабілізаваць пільнасць працоўных на далейшую барацьбу з гэтым паследкам контррэвалюцыі, выкрываючы яшчэ нявыкрытых двурэшнікаў, выганяючы і караючы іх.

Да рэчы трэба сказаць, што і ў нас, у БССР, ёсць такія людзі.

Гэтымі днямі мы выкрыві зінюўскай і трапкіскай, якіх зьялі з займаемых пасада і вытанілі з партыі—гэта Флор, былі ўпаўнаважаны Наркамата, замежнага гандлю па БССР, які адмовіўся выступіць на сходзе сваёй партыйнай ячэйкі з выкрыццём зінюўскай апазіцыі, хоць ён сам быў самым актывіўным зінюўскай; Галенда—былі старшыня Дзяржплана, які ў сваім выступленні на заводзе «Большавік» абшпоў контррэвалюцыянерную ролю зінюўска-трапкіскай контррэвалюцыянернай апазіцыі ў забойстве Кірава і не выкрыві сваіх антыпартыйных поглядаў, якія ён у свой час абараняў належачы да апазіцыі; Кладвікоў, былі намеснік Наркам-мешпрёма, які належаў да контррэвалюцыянернай арганізацыі забойцаў т. Кірава. Ён зараз арыштованы і будзе належна чынам пакараны. Гэтыя двурэшнікі і здралнікі таксама абманалі дасер'е партыі. Мы выкрыві яшчэ рад быўшых трапкістаў і зінюўскаў, якія пралі ў свой час выдатную ролю ў трапкіска-зінюўскай контррэвалюцыянернай апазіцыі і зьялі з займаемых пасада. Не ўсіх мы яшчэ выкрыві, яшчэ яны сям-там пошталіся.

Усе павіны мабілізаваць сваю пільнасць на тое, каб выкрыві і выкінуць гэтых двурэшнікаў.

Тав. Сталін у сваім дакладзе на XVII з'ездзе сказаў, што:

«Трэба мець на ўвазе, што рост магутнасці совецкай дзяржавы будзе ўзмацняць супраціўленне апошніх астаткаў паміраючых класаў. Іменна таму, што яны паміраюць і дажываюць апошнія дні, яны будуць пераходзіць ад адных форм наскокаў да другіх, больш рэзкіх форм наскокаў... Нима такой панасці і пеміну, якую-б гэтыя быўшыя людзі не ўзялі на Совецкую ўладу і закон якіх не праправавалі-б мабілізаваць адсталыя элементы. На гэтай глебе могуць ажыць і заварушцыца разбітыя групы старых контррэвалюцыянерных партый, эсераў, меншавікоў, буржуазных нацыяналістаў цэнтрав і акраін, могуць ажыць і заварушцыца асілокі контррэвалюцыянерных апазіцыйных элементаў з трапкістаў і правых ухілістаў» (СТАЛІН).

За адно трэба спыніцца на задачах патапшэння работы органаў суда і пракурывады.

...якую пільнасць работніку сельсаведа, гасрасветаў і інш. Трэба ўзяць гэтыя саветаў на ўсіх галінах кіравання сацыялістычнай будаўні, у тым ліку і галоўным чынам у барацьбе з астаткамі адміраючых класаў.

Трэба дабіцца таго, каб саветы, асабліва сельсаведа, былі асячкіма мабілізацыйнымі цэнтраві ключавой рэвалюцыянернай пільнасці, каб яны дапамагалі павышаць гату пільнасць рабочым калтаснікам і ўсім чэным працоўным масам, а мы патрабуем гэтай пільнасці таксама ад усіх працоўных мас, у тым ліку і ад чэснай совецкай інтэлігенцыі.

Саветы не павіны забываць асноўнага ўказання т. Сталіна аб тым, што «моцная і магутная дыктатура пролетарыята—вось што нам патрэбна зараз для таго, каб развязаць у прах апошнія астаткі паміраючых класаў і разбіць іх зладзейскія махінацыі».

Вось, таварышы, асноўныя пытанні, якія я змог закрануць у сваім дакладзе.

Значыцца, мы павіны вынікі значнага перыяда нашай работы за 4 гады. Гэты перыяд быў вельмі змястоўным сваёй работай. За гэтыя гады мы мелі цэлы рад важнейшых мерапрыемстваў з боку партыі і ўлады, якія былі накіраваны на ўздым нашай сацыялістычнай палітыкі.

Мы значна выраслі за гэты час у галіне эканомікі і ў галіне культуры. Сацыялізм пранікае ва ўсе поры жыцця горада і вёскі, у рабочае асяроддзе, у асяроддзе калтаснікаў. Сацыялізм расце як на дражджах.

Усуму гэтаму мы абавязаны тым, што нашай дзяржавай кіруе вялікая партыя Леніна-Сталіна,—партыя, выпрабаваная ў баях цяжкага дзяржава падполья, у баях за Окцябрскую сацыялістычную рэвалюцыю, у баях з рознымі апазіцыямі, у баях за надбудову бяспласавага сацыялістычнага прамадства, і што на чале гэтай партыі стаіць вялікі рулявы пролетарскай рэвалюцыі, тейні чалавецтва—тав. Сталін. (Бурныя воплескі).

Мы дабіліся поспехаў таму, што СССР аднае народы розных нацыянальнасцей нашай вялікай дзяржавы, што гэты Саюз адзіны, згуртаваны, маналітны і што кожная частка гэтага Саюза, кожная напыванальная рэспубліка адчувае сябе неадрыўнай часткай гэтага Саюза.

У гэтым яшчэ ўсіх народаў нашай краіны і заложана непераможная сіла. Тут заложан ключ для нашых поспехаў.

Саюз Савецкіх Рэспублік, створаны Леніным і Сталіным, з'яўляецца гранітным упёсам і маяком камунізма.

Дык за ўзмацненне нашага Саюза ССР—вялікай ралімай працоўных, за яшчэ большую згуртаванасць вакол нашай камуністычнай партыі, за згуртаванасць навакол найвялікшага генья рэвалюцыянернай эпохі, нашага роднага і блізкага ўсім Сталіна. (Бурныя воплескі).

Са спягам Леніна-Сталіна наперад да новых перамог! (Гучныя воплескі).

Нахай жыве XI з'езд саветаў БССР! (Вопплескі).

Нахай жыве яго ганаровы старшыня тав. Сталін. (Гучныя воплескі, пераходзячыя ў авіяцыю. Арыесты выконвае «Інтэрнацыянал».

...мясцовай прамысловасці выступіў партом мясцовай прамысловасці тав. Балцін.

* Дырэктар 33-й школы (Менск) тав. Захаравіч гаворыць аб вялікім прыліве ў школы, аб тым, што паліты школьныя памаштанні не могуць задаволяць нашы патрабаванні.

* Арыянскі раён паказвае нам прыклад арганізацыі ваенізаваных жаночых у калтаснах, — гаворыць тав. Грыбаў. — Яго прыкладу павіны паследаваць усе раёны БССР.

* Наўка і тэхніка сталі алабыткамі мільянаў, кажа тав. Якубовіч з Арыянскага дэпа. Нима такоў сілы ў сведе, якая магла-б нам перашкодыць аўладаць культурай, накірванай усёй шаторыай чалавецтва.

* Бурная апазіцыя з'езд супраць аўдэна ў праддземе сапра-тара НК КП(б)В тав. Гінало.

* Тав. Чорны (Дзяржплан) разказвае з'ездзе аб той вялікай творчай работе, над якой наша краіна будзе працаваць у 1935 г.

* Прывітання з'ездзе ад калтасна імя Чараякова (Маскоўска) перадае тав. Крыжаносава.

* З'езд з вялікай увагай выступіў прамоу тав. Александровіча, які ссылаўся на абурэнні і гневе, выкліканых забойствам таварыша Кірава.

* У канцы вчэрняга пасяджэння з вялікай прамовай выступіў народны камісар унутранага гандлю тав. Гурзвіч.

* Ад эскадрылі імя «Правды» з'езд вітаў тав. Журавіч.

...гэтыя прыклады паднялі форменнай асудзе з боку фашыстаў. Усё гэта адбылася на вачах паліцыі. Правадзіць варожай нацыянал-сацыяліскай каталіцкай партыі Гофман авярнуўся к начальніку міжнароднага паліцыйнага ўнесі з просьбай аб абароне, ка што ўнесі адказаў адмаўленнем.

Антыфашысцкія газеты «Фольксштыве» і «Арбейтэр цэйтунг» зкрыты па распараджэнні ўлад. Паліцыя зрабіла вобшык у адным з паміжканіў адзінага фронта ў Саар-бруне. Увесь Саар ператварыўся ў праддзвер'е турмы. Так акрэслівае «Фігаро» становішча ў Саары.

ПАРЫЖ, 16 студзеня. (БЕЛТА). «Ледзь прайшло некалькі гадзін з моманту плебісцыта, — піша карэспандэнт «Ці парыз'эн», — як над іржарожай нацыянал-сацыяліскай каталіцкай партыі Гофман авярнуўся к начальніку міжнароднага паліцыйнага ўнесі з просьбай аб абароне, ка што ўнесі адказаў адмаўленнем.

Антыфашысцкія газеты «Фольксштыве» і «Арбейтэр цэйтунг» зкрыты па распараджэнні ўлад. Паліцыя зрабіла вобшык у адным з паміжканіў адзінага фронта ў Саар-бруне. Увесь Саар ператварыўся ў праддзвер'е турмы. Так акрэслівае «Фігаро» становішча ў Саары.

Апошняя хваля марозаў, якая пракацілася па Польшчы, вызначыла лёс многіх дзесяткаў і соцень тысяч беспрацоўных і бяздомных людзей. Штодзень хроніка вышнўскіх газет адзначае некалькі сот людзей, паўшых ахвярай марозаў. Хутка медыцынскае дапамога выклікалася, як паведамляў «Кур'ер парывіны» на іраняту сутак 640 раз каб аказаць дапамогу падірнеўшым ад марозаў. Асабліва цяжка прышлося бяздомным.

Карэспандэнт газеты «Кур'ер парывіны» рысуе наступную карціну:

«12 гадзін ночы. Вулцы пустыя. Той-сёй з бяздомных прабуе знайсці прытулак у будынку вакаладу. Аднак, цэлаа адзетых паліцэйскія бязлітасна выганяюць усіх тых, хто прабуе ўкрасці крыху цяпла ў каларыфераў ваказальнага зала. А ў 2 гадзінны ночы выпавяюць усіх без выключэння. Я ўваходжу ў будынак ваказала. У кутку, каля ўваходных дзвярэй, граюцца некалькі малалатую хустку. Адзетыя яны ў шапаны. Убачыўшы паліцэйскага, яны знікаюць належыч хутка, каб праз іскаторы час зноў вярнуцца. Я ўступіў з імі ў разгавор.

— Ужо зараз градусаў 25. Страшэнна холадна. А мы павіны так усю ноч «праганяць»: ясна, мы-ж беспрацоўныя. Удзень шукаем якую-небудзь занятку або чаго-небудзь паесці, а ноччу прыходзіцца бегаць з кутка ў кутку.

У гэтыя марозныя дні ў рабочых сем'ях, у сем'ях беспрацоўных вугаль даражэй за золата.

Карэспандэнт газеты апісвае некалькі вулічных сцен, сведкамі якіх ён быў.

Раптам з аднаго з вазаў упаў кавалак вугалю. Жанчына рванулася была, але зараз-жа спынілася. К кавалку вугалю падбег васьмігадовы хлопчык у рваным бацькаўскім паціто.

— Вы стаіць больш мяне, а пад паліто няма ў яго ніякага адзення, — гаворыць жанчына. — Калі ён прыдзе дамоў без вугалю, бацька пабе яго.

(«ПРАВДА»).

За рубяжом

МАРОЗ І ГОЛАД

ВЯЛІКІЯ НЯСТАЧЫ ў БЕСПРАЦОЎНЫХ ПОЛЬШЧЫ

РАЗГУЛ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРУ

У СААРЫ

СААР ПЕРАТВАРЫУСЯ У ПРАДДЗВЕР'Е ТУРМЫ

ПАРЫЖ, 16 студзеня. (БЕЛТА). «Ледзь прайшло некалькі гадзін з моманту плебісцыта, — піша карэспандэнт «Ці парыз'эн», — як над іржарожай нацыянал-сацыяліскай каталіцкай партыі Гофман авярнуўся к начальніку міжнароднага паліцыйнага ўнесі з просьбай аб абароне, ка што ўнесі адказаў адмаўленнем.

Антыфашысцкія газеты «Фольксштыве» і «Арбейтэр цэйтунг» зкрыты па распараджэнні ўлад. Паліцыя зрабіла вобшык у адным з паміжканіў адзінага фронта ў Саар-бруне. Увесь Саар ператварыўся ў праддзвер'е турмы. Так акрэслівае «Фігаро» становішча ў Саары.

ВЫНІКІ ПЛЕБІСЦЫТА НЕ ЗАБЯСПЕЧАЮЦЬ МІРУ

ВАШЫНГТОН, 16 студзеня. БЕЛТА. Газета «Уорлд тэлеграм» сумняваецца ў тым, што рэзультаты савецкага плебісцыта ўмацоўваюць еўрапейскі мір. «Ужо ёсць, — піша газета, — трывожныя адзнакі таго, што рэзультаты плебісцыта заахочваюць дзве горшыя рысы нацыянал-сацыялізма — маюць захваціць Аўстрыю і тэрор.

Газета падкрэслівае, што пераход Саара да Германіі азначае для савецкага насельніцтва зніжэнне жыццёвага ўзроўню і страты палітычных праў.

ПАСЛЯ СААРА—ЧАРГА ЗА МЕМЕЛЕМ

РЫГА, 16 студзеня. (БЕЛТА). «Ледзь брыдзі» прыходзіць к вываду, што пасля саарскага плебісцыта галоўная ўвага Германіі будзе афоў сканцэнтравана на ўсходзе, у першую чаргу на Мемельскай вобласці. «Няма сумнення, — піша газета, — што палітыка Літвы будзе цяпер мець перад сабой у два разы труднейшую задачу, бо па пытанню аб Мемелі Германія цяпер, відавочна, рааўе сваю актывнасць».

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Адзед культуры і прапаганда-ленінізма ГК КП(б)В даводзіць да ведама ўсіх прапагандыстаў горада Менска, што 19 студзеня занятыя прасемінараў пры ДOME партакыва не адбудуцца з прычыны нечарговага прасемінара для ўсіх прапагандыстаў.

У сувязі з тым, што занятыя ў партсцы 16 студзеня былі прысвечаны ленінскім дням, тэарытычная канферэнцыя СПШ і гурткоў па гісторыі партыі, прызначаная на 23 студзеня, пераасціца на 26 студзеня 1935 года, у 19 гадзін.

АДДЕЛ КУЛЬТУРЫ І ПРАПАГАНДЫ ЛЕНІНІЗМА ГК КП(б)В.

Нам. адк. рэдактара А. Джэлок.

Працяг даклада тав. М. М. ГАЛАДЗЕ

ДЭЛЕГАТЫ ХІ УСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА СОВЕТАУ

Уварсе злева направа: Шанцікава Луцзя (калгас імя Гілапа, Касцюковіцкага раёна), Аляксей І. І. (механік Сіроцінскай МТС). Унізе злева направа: Масніліва Арына (калгас «Свабодная праца», Касцюковіцкага раёна), Багданава Елізавета (зг. свінафермы калгаса імя Чарвякова, Сіроцінскага раёна).

II. Вынікі соцыялістычнага будаўніцтва па СССР і па БССР ад з'езда да з'езда

1. Асноўныя вынікі соцыялістычнага будаўніцтва па СССР

Наша краіна падыходзіць да свайго з'езда саветаў з гіганцкімі перамогамі на ўсіх фронтах соцыялістычнага будаўніцтва.

СССР за год у год расце і ўзмацняецца, як магутнейшая індустрыяльная краіна свету, з гіганцкай соцыялістычнай індустрыяй, з высокай тэхнікай.

Прывяду некаторыя асноўныя факты дасягненняў нашага вялікага

СССР за апошнія гады. Калі ж у пераходнай частцы свайго даклада аб міжнародным становішчы паказаў разпад капіталістычнай эканомікі, збыццё прадойных мас прынцыпальна, то зараз вы ўбачыце лічыбы вялікага росту СССР, вялікага матэрыяльнага і культурнага ўздыму найшырэйшых мас працоўных СССР.

Вось прыклады. Народны даход у Савецкім Саюзе за 4 гады гіганцкі вырас і выглядае так:

у 1932 г.	народны даход	складаў	45,5 млрд. руб.
" 1933 г.	"	"	50,1 " "
" 1934 г.	"	"	60,2 " "

Асноўныя фонды соцсэнтара народнай гаспадаркі

у 1930 г.	раўнялася	59.903	млн. руб.
" 1932 г.	"	71.870	" "
" 1933 г.	"	85.222	" "
" 1934 г.	"	90.188	" "

Савецкі Саюз у гэтыя гады прывёў велізарныя каўнтальныя ўзды...

за 100, то атрымаецца тое, што ў 1926 г. мы ўжо выпускалі 102,1 проц., у 1928 г. — 147,5 проц., у 1932 г. — 271,8 проц. і ў 1933 г. — 290,6 проц.

Так выглядае праца ўрада Саюза за перыяд ад з'езда да з'езда ў галіне ўзмацнення індустрыяльнай магутнасці нашай дзяржавы.

Асабліва значна павялічыліся дасягненні ў галіне соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі Савецкага Саюза.

Як вам вядома, перад намі стала задача паліпавячэння развіцця сельскай гаспадаркі да ўзроўню развіцця нашай соцыялістычнай індустрыі. Вынікі работы за апошнія гады паказваюць, што гэта задача выконваецца з вялікім поспехам. Прыкладам гэтаму з'яўляецца паступнае: калі ўзліць пасевы пшпшчы па Савецкаму Саюзу, то ў 1913 годзе пасевыя плошчы складала 105 млн. га, у 1934 г. — 130,1 млн. га.

На асобных культуррах: зернавыя (браз. і аўсмы і яравыя) у 1913 г. раўняліся 94,4 г. 1934 г. — 101,3 млн. га.

Плошчы пшпшчы ў 1913 г. раўняліся 31,6 млн. га, а ў 1934 г. — 35,6 млн. га.

Значна пашырылася вытворчасць бавоўны супроць 1913 г. калі плошча пад бавоўнай была 688 тыс. га, у 1934 г. мы дасягнулі 1.960 тыс. га пшпшчы, занятай бавоўнай.

Такоса і па ільну-даўгунцу — з 1.015 тыс. га ў 1913 г. пасевы ільну пашыраны да 2.300 тыс. га.

Такоса і цукровыя бурбакі: з 648,7 тыс. у 1913 г. да 1.276 тыс. га у 1934 годзе.

За гэты час наша партыя і ўрад СССР пад кіраўніцтвам тав. Сталіна праробілі гіганцкую работу па соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, па аб'яднанню дробных і драбнейшых сваяцкіх гаспадарак у буйныя калгасныя гаспадаркі і тым самым сельскай гаспадарку паставілі на рэйкі буйнай гаспадаркі калгасаў, соўтасаў. Па СССР 82 проц. пасевыя плошчы аб'яднаны ў калгасы і соўтасы.

Поспехі калектывізацыі вызна, чымца ішчэ наступнымі фактамі, што па ўсяму СССР за ліпень месяц 1934 г. было аб'яднана ў калгасы бядняцкіх і сярэдняцкіх гаспадарак 71,4 проц. Гэта значыць, што ў асноўным калектывізацыя па СССР завершана.

У сувязі з поспехамі індустрыялізацыі і паступоўнай прамысловасці машынабудаўніцтва мы насыцілі нашу сельскую калгасную гаспадарку велізарнай колькасцю трактароў, сельска-гаспадарчых машын і зараз маем трактароў у сельскай гаспадарцы па Савецкаму Саюзу столькі, магутнасць якіх раўняецца 4.400 тыс. конскіх сіл у той час, калі яшчэ ў 1930 г. магутнасць трактарнага парку раўнялася і млн. конскіх сіл.

У 1933 г. у сельскай гаспадарцы Саюза (МТС і Нарпмооўтасаў) было 25 тыс. самбайоў, 21,1 тыс. штук рухавікоў і памабайоў, 58 тыс. штук аўтамабайоў, 5 тыс. штук трактароў і 5 тыс. штук аўтамабайоў.

У 1933 г. у сельскай гаспадарцы Саюза (МТС і Нарпмооўтасаў) было 25 тыс. самбайоў, 21,1 тыс. штук рухавікоў і памабайоў, 58 тыс. штук аўтамабайоў, 5 тыс. штук трактароў і 5 тыс. штук аўтамабайоў.

работ канчаткова і беспаваротна, што суцэльна калектывізацыя па Савецкаму Саюзу ў асноўным завяршана і што культыва разгромлена і ліквідавана як клас. Гэта галоўны, асноўны дасягненні ў развіцці соцыялістычнай сельскай гаспадаркі Саюза.

У сувязі з агульным ростам прадукцыі індустрыі і сельскай гаспадаркі значна павялічыўся грузазварот па краіне: калі ў 1930 г. грузазварот склаўся 238 млрд. 732 млн. тон, то ў 1934 г. ён склаўся 352 млрд. тон. Гэта па чыгунках. А грузазварот па рэчнаму транспарту, з 63,2 млн. тон вырас у 1934 г. да 87 млн. тон.

Гіганцкімі тэмпамі расце па СССР аўтамабільны парк: на 1 студзеня 1933 г. у яго было 75.400 штук машын, а на 1 студзеня 1935 г. мы маем 180 тыс. аўтамабайоў.

З ростам індустрыі ў нас значна выраслі кадры пролетарыята. Калі ў капіталістычных краінах беспрацоўе з'яўляецца вялікім соцыяльным бічом, і капіталізм не бачыць выхаду з гэтага становішча, то ў нашай краіне даўно няма беспрацоўя, у нас не хапае ўжо рабочых рук, бо растуць народная гаспадарка ўсё больш і больш, прадукцыя патрабаванні па рабочымі рукамі.

Разам з ростам індустрыі, з ростам сельскай гаспадаркі, калгаснага і соўтаснага будаўніцтва, з ростам мадыфікацыі сельскай гаспадаркі, гіганцкімі тэмпамі растуць у нас кадры пролетарыята: сярэднегадавая колькасць рабочых і служачых у 1930 г. складала па Савецкаму Саюзу 14.530 тыс. чалавек, а ў 1934 г. колькасць рабочых і служачых раўняецца 23.445.500 чалавек, у тым ліку колькасць рабочых буйнай прамысловасці ўзрасла з 4.263.500 чалавек да 6.128.600 чал.

Адначасова з колькасным ростам рабочага класа ў СССР паліпшаецца...

Адным з яркіх паказальнікаў росту эканомікі нашай пролетарскай дзяржавы з'яўляецца рост аб'ёму бюджэта.

Адны дзяржаўны бюджэт Саюза СССР вырас з 23.154,9 млн. руб. у 1931 г. да 48.879,4 млн. руб. у 1934 годзе па прыбытках і выдатках выраслі з 23.145 млн. руб. у 1931 г. да 47.380,3 млн. руб.

Апрача таго мясцовыя бюджеты саюзных рэспублік выраслі з 4.959,3 млн. руб. у 1931 г. да 7.700 млн. р. у 1934 г.

У нас, бачыце, таварышы, працоўны Саюз Саюза падыходзіць да свайго ўсесаюзнага з'езда саветаў з гіганцкімі поспехамі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

Савецкі Саюз, неадрыўнай часткай якога з'яўляецца наша Савецкая Беларусь, стаў першай у свеце індустрыяльна-высокай дзяржавай, дзяржавай гіганцкай сельскай гаспадаркі, дзяржавай соўтасаў і калгасоў, дзяржавай, дзе ўсе працоўныя масы, уключаючы і працоўнае сялянства, з'яўляюцца сацыялістычнай дзяржавай.

та яго матэрыяльнае становішча, яго рідзіць з таго, што сярэднегадавая зарплата ўзрасла з 936 руб. у 1930 г. да 1.610,1 руб. у 1934 г. Прычым сярэднегадавы ўзрост зарплат у буйнай прамысловасці ў 1934 годзе раўняецца 1.729,5 руб., а па чыгунчым транспарту — да 1.746 руб.

Фонд зарплат у нас з 13.597,2 млн. у 1930 г. да 37.750,9 млн. руб. у 1934 г.

Але ў нас, у Саюзе ССР, у адрашчэнне ад капіталістычных краін, становішча рабочага класа — яго матэрыяльна-культурнае становішча змяраецца не толькі зарплатай. У нас ёсць цэлы рад фактараў, з якіх складаецца матэрыяльнае становішча рабочых, — гэта сацыяльнае страхаванне — куворты, сапаторы, жыллія карыстаюцца рабочыя, медычнае бласплатнае абслугоўванне, грамадскае харчаванне, спабяжэнне рабочых, дзяціны ўстанова, якія абслугоўваюць дзяцей рабочых, работніц і цэлы рад іншых фактараў, якія дзяржава накіроўвае на паліпшэнне становішча рабочага класа.

Вялікі поспехі Савецкі Саюз мае ў падрыхтоўцы кадры і ў пераходнай асветы, што відаць з наступнага:

Кантынгентны ВНУ і ВТНУ ў 1930 годзе складалі 272 тис. чалавек, а ў 1934 г. — 471 тис.;

у тэхнікумах у нас было ў 1930 г. 593,7 тыс., у 1934 г. — 790,3 тыс.; у рабфаках у 1930 г. было 231 тыс., а ў 1934 г. — 378,1 тыс.

Значна вырасла колькасць дзяткаў у школах усесаюзнага навучання: з 17.656 тыс. у 1930 г. да 26.662 тыс. у 1934 г.

Апрача таго даўжэка нашерад прасунутася справа дашкольнага выхавання: з 608,4 тыс. у 1930-31 г. колькасць ахопленых дзяткаў дашкольнымі стадыіпарнымі ўстановамі дзятка да 7.427 тыс. чалавек у 1934 г.

Адным з яркіх паказальнікаў росту эканомікі нашай пролетарскай дзяржавы з'яўляецца рост аб'ёму бюджэта.

Адны дзяржаўны бюджэт Саюза СССР вырас з 23.154,9 млн. руб. у 1931 г. да 48.879,4 млн. руб. у 1934 годзе па прыбытках і выдатках выраслі з 23.145 млн. руб. у 1931 г. да 47.380,3 млн. руб.

Апрача таго мясцовыя бюджеты саюзных рэспублік выраслі з 4.959,3 млн. руб. у 1931 г. да 7.700 млн. р. у 1934 г.

У нас, бачыце, таварышы, працоўны Саюз Саюза падыходзіць да свайго ўсесаюзнага з'езда саветаў з гіганцкімі поспехамі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

Савецкі Саюз, неадрыўнай часткай якога з'яўляецца наша Савецкая Беларусь, стаў першай у свеце індустрыяльна-высокай дзяржавай, дзяржавай гіганцкай сельскай гаспадаркі, дзяржавай соўтасаў і калгасоў, дзяржавай, дзе ўсе працоўныя масы, уключаючы і працоўнае сялянства, з'яўляюцца сацыялістычнай дзяржавай.

Делегаты з'езда выбіраюць літаратуру ў кібках, абсталяваных з'ездам.

рабу прадметаў прамыслова ўжывку. Пастановамі ўрада Саюза ССР складзены ўсе ўмовы для развіцця мясцовай прамысловасці і прадастаўлена РВК і гараветам фінансавы дапамога праа астаўленне ў мясцовых бюджэтах значнай часткі прыбыткаў ад мясцовай прамысловасці. Таксама астаўлена на самых прадпрыемствах мясцовай прамысловасці і іх аб'яднанай пэўная доля прыбыткаў для гаспадарчай дзейнасці апошніх.

Са сёзанага і-тых фактаў, якія я вам прывёў аб развіцці прамысловасці БССР, відаць, што БССР усе больш і больш расце і ўзмацняецца як індустрыяльная рэспубліка.

Са сёзанага і-тых фактаў, якія я вам прывёў аб развіцці прамысловасці БССР, відаць, што БССР усе больш і больш расце і ўзмацняецца як індустрыяльная рэспубліка.

Там абстаіць справа з нашай работай у галіне развіцця прамысловасці.

ВЫНІКІ РАБОТЫ У ГАЛІНЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭКАНСТРУКЦЫІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ І УЗДЫМУ ЯЕ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ.

Пераходжу да вынікаў работы ў галіне соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Спачатку аб калектывізацыі. Я ўжо вам указаў, што па Савецкаму Саюзу ў цэлым у асноўным завяршана суцэльная калектывізацыя.

А як справа абстаіць у нас? Прывяду лічбы: на 1-1-1931 г. у нас было 15 проц. бядняцка-сярэдняцкіх гаспадарак, аб'яднаных у калгасы. На 1 студзеня 1932 г. процант калектывізацыі дасягнуў 50,4 проц., на 1 студзеня 1933 г. ён апынуўся да 49,3 проц., на 1 красавіка 1934 г. процант калектывізацыі талічавы да 82 проц. Гэта значыць, што ў нас у асноўным завяршана суцэльная калектывізацыя.

ізіцца высока ў справе сельскай гаспадаркі.

У сувязі з ўзмацненнем нашых арганізацый у галіне развіцця сельскай гаспадаркі, павялічыліся са значнай работай, роблена па гаспадарчаму ўзмацненню калгасаў і соўтасаў, мы павышэнне ўрадаўнасці калгасных палях.

Напрыклад, у 1930 г. у ўрадкавай па зернавых быў 7,84 з га, у 1931 годзе — 6,5 процант у 1932 г. — 6,16 проц., у 1933 г. 9,13 проц., і ў 1934 г. — 9,10 проц.

Па бульбе азнаваецца па 96,5 проц., 93 проц., 84,9 проц., —100,5 проц., і ў 1934 г. —100,5 проц.

Па ільносеме мы трымаем амаль што на адным узроўні.

Па ільновалакву ёсць у нас павышэнне: з 2 проц. у 1931 г. да 2,22 у 1934 г. З паказанняў відаць, што мы шліхам павялічылі работы ў сельскай гаспадарцы дабіліся ўстойлівых урадкаў.

Аб выдатах у галіне ўдзяў і дзяржаўнасці я буду гаварыць у цяпер абмяжуюся толькі прывесенымі давадкамі.

У галіне развіцця жывёлагадства справадатчы перыяд мы маем канстатаваць значныя зрухі і паліпшэнні і галоўнае гэта, што нам удалося за апошні перыяд затрымаць далейшае павышэнне пачатковага ўзросту і павялічыць шырокія размеры прыросту. 31 г.г., часткова ў 1932 г. дзяржаўныя сабатажам, якія павялічылі арганізацыю супрацоўніцтва партыі і ўрада ў галіне развіцця сельскай гаспадаркі.

У 1930 г.	укладена ў народную гаспадарку Саюза	9.250	руб.
1932 г.	"	14.914	"
1933 г.	"	19.000	"
1934 г.	"	21.500	"

Аб гіганцкім росце індустрыяльнай магутнасці Савецкага Саюза гавораць лічбы і а наступнае:

Валавая прадукцыя прамысловасці на працягу 1926-27 г. у 1931 г. раўнялася 38,6 млрд. руб.; у 1932 г. — 43,3 млрд. руб.; 1933 г. — 46,9 млрд. руб.; а ў 1934 г. 55,8 млрд. руб.

У 1931 г.	прадукцыя гэтага віду прамысловасці раўнялася	19,6	млрд. р.
1932 г.	"	23,1	"
1933 г.	"	25,4	"
1934 г.	"	30,9	"

Гіганцкі рост атрымала ў СССР электрапрамысловасць, што відавочна з наступных лічбаў:

У 1930 г.	у нас магутнасць электрастанцый раўнялася	2.876.000	квт.
1931 г.	"	3.972.000	"
1932 г.	"	4.630.000	"
1933 г.	"	5.471.000	"
у 1934 г.	магутнасць электрастанцый дасягла да	6.623.500	"

Гэтым станцыі вышарабавалі ў чым каменнага вугалю — гэтай асновай 1934 г. 19 млрд. квт-гадзін электраэнергіі.

Модна пасунулася справа здабычы каменнага вугалю ў 1930 г. раўнялася — 48,8 млн. тон

1931 г.	"	56,6	"
1932 г.	"	64,3	"
1933 г.	"	76,6	"
1934 г.	"	96,2	"

Здабыча нафты таксама расце бурнымі тэмпамі. Гэта відавочна з наступных лічбаў:

У 1930 г.	мы здабылі	18.365,5	тыс. тон
1931 г.	"	22.323,7	"
1932 г.	"	21.375,0	"
1933 г.	"	23.000,0	"
1934 г.	"	30.662,0	"

Выпраўка чыгуны расце таксама гіганцкімі тэмпамі. Калі мы ў 1930 г. выпраўлялі 5.017 тыс. тон, а ў 1931 г. — 4.871 тыс. тон, то ўжо ў 1932 г. мы пасунуліся ўперад у гэтай справе і здабылі выпраўку чыгуны складзе 6.173 тыс. тон, у 1933 г. — 7.133 тыс., а ў 1934 год даў нам 10.069 тыс. тон. 34 год быў годам вялікіх перамог у справе барацьбы за метал, калі выпраўка чыгуны нашай чорнаметалургіі ў 10.069 тыс. тон выдатарыла.

Вялікі дасягненні мы маем і ў прадукцыі: з 4.570 тыс. тон у 1930 г. мы дасягнулі здабычы да 6.500 тыс. тон у 1934 г.

Вялікімі тэмпамі пашла вытворчасць трактароў. Калі ў 1930 г. на прамысловасці лавалі нам трактароў — 12.753 шт., то ў 1934 г. выпускалі 115.300 трактароў. У 1934 г. мы дасягнулі выпуска 115.300 трактароў. У 1934 г. мы дасягнулі выпуска 115.300 трактароў.

Вялікімі тэмпамі пашла вытворчасць трактароў. Калі ў 1930 г. на прамысловасці лавалі нам трактароў — 12.753 шт., то ў 1934 г. выпускалі 115.300 трактароў.

Прычым найбольшым рост валавой прадукцыі прамысловасці дае цяжкая прамысловасць, прамысловасць групы «А», імяна той групы, якая вырабляе сродкі вытворчасці і вывядзе нашу краіну на шырокі шлях незалежнасці ад капіталістычных краін.

Пераходжу да вынікаў работы па будаўніцтву сацыялізма ў БССР за перыяд ад Х да XI з'езда саветаў. І для БССР, як для ўсяго СССР, гэты перыяд быў перыядам новага ўздыму, магутнага росту сацыялізма. Ва ўсіх галінах будаўніцтва БССР прасунулася гіганцкімі крокамі, наперад. Мы сапраўды ператварыліся ў індустрыяльна-калгасную рэспубліку, у рэспубліку фабрык і заводаў, калгасаў і саўтасаў, у рэспубліку сучаснай грамадзянскай і высокай сацыялістычнай культуры.

Вось канкрэтныя вынікі работы ЦК КП(б)Б і Урада БССР за апошнія 4 гады і факты нашага росту.

У ГАЛІНЕ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫ І АСВАЕННЯ ПРАМЫСЛОВАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ.

Рост валавой прадукцыі прамысловасці БССР выглядае наступным чынам: калі ўся валавая прадукцыя прамысловасці ў 1931 г. раўнялася 836,7 млн. руб., то ў 1934 годзе гэта прадукцыя вырасла да 1.293 тыс. руб., або вырасла на 54,5 проц. за справядлівы перыяд. Прычым найбольш магутны рост і ў нас, у БССР, як і ва ўсім Савецкім Саюзе, мы назідаем у цяжкай прамысловасці, прадукцыя якой вырасла на 106,6 проц., г. зн. з 61,7 млн. руб. у 1931 г. да 127,5 млн. руб. у 1934 г. У сувязі з гэтым удзельная вага прадукцыі прамысловасці ў агульнай прадукцыі прамысловасці і сельскай гаспадаркі вырасла з 41,3 проц. у 1927-28 гаспадарчым годзе да 67-68 проц. у апошніх гадах.

Успехі ў развіцці прамысловасці ў Беларусі прывялі да таго, што пры агульным бурным пад'ёме індустрыяльнага развіцця ўсяго СССР удзельная вага прадукцыі прамысловасці БССР ва ўсёй прадукцыі Саюза з года ў год узнімаецца. Напрыклад, у 1922-23 г. удзельная вага прадукцыі прамысловасці Беларусі раўнялася 1,6 проц., у 1932 г. наша ўдзельная вага ва ўсёй прадукцыі прамысловасці Саюза раўнялася 2,3 проц.

Мы значна дасягнулі масам у галіне развіцця энэргетычнай базы нашай народнай гаспадаркі. А гэта вельмі важна, бо без гэтага мы не змаглі б нармальна працаўладкаваць работу нашай прамысловасці. Гэты рост відавочна з наступнага.

Магутнасць электрастанцый за справядлівы перыяд вырасла з 2.876 тыс. квт. у 1931 г. да 6.623 тыс. квт. у 1934 г. або вырасла на 36,6 проц., а выпраўка электраэнергіі ўзрасла з 146 млн. квт. гадаў у 1931 г. да 251 млн. у 1934 г. або рост на 71,9 проц.

Вялікую работу мы прарабілі на здабычы торфу — гэтай асноўнай апалявай базы ў БССР. Калі ў 1931 г. мы здабылі 553 тыс. тон, у 1933 г. здабылі да 930 тыс. тон, то

Усё гэта прывяло да значнага павышэння ўрадзянісці па ўсяму Саюзу СССР па ўсіх культуррах.

З прыведзеных фактаў і лічбаў відавочна, што сельскую гаспадарку мы на поўных парах падлітваем да ўзроўню развіцця нашай сацыялістычнай індустрыі, што сацыялізм у сельскай гаспадарцы таксама не

2. ВЫНІКІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА ПА БССР

У 1934 г. мы здабылі і, треба сказаць, добра высушылі торф у размержы 1.357 тыс. тон.

За справядлівы перыяд — за 4 гады — мы нямала ўклілі дзяржаўных сродкаў у нашу народную гаспадарку. Напрыклад, капіталаўкладанні ва ўсю народную гаспадарку за гады 1931-1934 складаліся 1.125 млн. руб. У прамысловасць мы ўклілі 385 млн. руб., за паказаны час або 34,2 проц. ад агульнай сумы капіталаўкладанняў.

У сувязі са значнымі мерапрыемствамі, якія мы правялі ў адносінах індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

За справядлівы перыяд мы пабудавалі і пусцілі ў ход нямала прадпрыемстваў. Напрыклад, электрастанцыі ў Менску на 6,4 тыс. квт. Яна ў далейшым будзе развіцця ў цэнтрэлектрацэнтраль. Арганізавалі нямала торфазаводаў, скончылі будаўніцтвам і пущаным ход трубацыйны завод у Магілёве, завод папругі Галіна ў Менску, скончылі будаўніцтвам механа-зборачны пях завод імя Кірава ў Менску; ужо працуе Крычэўскі цэментны завод магутнасцю ў 720 тыс. бочак цэменту, Аршанскі завод сілікатнай цэглы, Менскі клінкерны завод, Стуніцкі чарпачны завод, Палонскі чарпачны завод, Гомельскі механізаваны шклозавод імя Сталіна з агульнай аб'ёмнай вытворчасцю ў 80 тыс. склянага шкла у год, Віцебскі пачынальчачына-трыгатаўная фабрыка «ІМ», прадукцыя якой у 1934 г. складае 35,9 млн. руб. Віцебскі пачынальчачына-тубына-экстрактыны завод, Аршанскі ільнокамбінацыйны пях ільнокамбіната, новы корпус Менскай абутковай фабрыкі імя Катарыніча, новы корпус екурана-талайтарэўнай фабрыкі «Уход» у Менску, 67 заводаў перапрацоўчай апароў і ільну, Добрунскі саломянападулоўны завод пры паняровай фабрыцы «Герой працы», дрэвамасны завод у Добрунскім, паўфабрыкацыйны пях на востраве Жарава ў Добрунскім, дрэвамасны завод на фабрыцы «Спартак», пях судкоўны на «Спартак», Бабруйскі фанерны завод, Нова-беліцкі каніфольна-мыльны завод, раканструявала пасля пажару запалкавая фабрыка «Ведзьма» ў Нова-Беліцы, на сутнасці гэта ёць пабудова новай фабрыкі.

Пущаным ход Гомельскі маргарынавы завод магутнасцю ў 10 тыс. тон маргарыну ў год, Віцебскі малабойны завод, Менскі завод малочнай прадукцыі, магілёўская фабрыка

«Комунарка» ў Мопку, кандыцёрская фабрыка «Спартак» у Гомелі, Барысаўская макаронная фабрыка, Жлобінскі птушны камбінат, Менская каўбоасная фабрыка, 2 плодывыя рыбныя гаспадарні, 6 крухмальных заводаў, Магілёўскі гародне-сушылны завод, 3 плодывыя заводы. Я пералічыў толькі частку тых прадпрыемстваў, якія пущаны ў справядлівы перыяд.

Рад прадпрыемстваў закладзены і пачаты будаўніцтвам. Напрыклад, Аршанскі ільнокамбінат, будаўніцтва якога будзе каштаваць 65-70 млн. руб. Вабруйскі ільнокамбінат, завод каўбоас у Нова-Беліцы, шклозавод «Октябрь», Дом друку, шифальны цэх на агульнай фабрыцы, Віцебскі каладальнік, Камаарыскі крухмальный завод, Слуцкі электрастанцыя, Палонскі чарпачны завод.

Як бачыце, за гэты час скончаны і пущаны ў ход нямала прамысловых прадпрыемстваў у БССР. Таксама значна колькасць распачата будаўніцтвам.

За гэты час у нас адбыліся змены і ў кіравніцтве прамысловасці. Так, Сталін на XII з'ездзе ВКП(б) даставіў нам адну з асноўных задач прамысловасці — развіццё мясцовай прамысловасці. Для гэтага треба так пабудавань кіравніцтва мясцовай прамысловасці, каб найбольш зацікавіць мясцовыя вышанкомы ў яе развіцці.

Для кіравніцтва мясцовай прамысловасці, уключаючы і промшапрамысловасць, у 1934 г. на ініцыятыве тав. Сталіна створаны рашэннем саюзага ўрада рэспубліканскія парткаты мясцовай прамысловасці, у якіх аб'яднаны кіравніцтва мясцовай прамысловасці і мясцовага падпарадкавання.

Прадстаўнік беларускіх фізкультурнікаў вітае з'езд.

У сувязі з гэтым перыядам пераходзіць з адноснай індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

За справядлівы перыяд мы пабудавалі і пусцілі ў ход нямала прадпрыемстваў. Напрыклад, электрастанцыі ў Менску на 6,4 тыс. квт. Яна ў далейшым будзе развіцця ў цэнтрэлектрацэнтраль. Арганізавалі нямала торфазаводаў, скончылі будаўніцтвам і пущаным ход трубацыйны завод у Магілёве, завод папругі Галіна ў Менску, скончылі будаўніцтвам механа-зборачны пях завод імя Кірава ў Менску; ужо працуе Крычэўскі цэментны завод магутнасцю ў 720 тыс. бочак цэменту, Аршанскі завод сілікатнай цэглы, Менскі клінкерны завод, Стуніцкі чарпачны завод, Палонскі чарпачны завод, Гомельскі механізаваны шклозавод імя Сталіна з агульнай аб'ёмнай вытворчасцю ў 80 тыс. склянага шкла у год, Віцебскі пачынальчачына-трыгатаўная фабрыка «ІМ», прадукцыя якой у 1934 г. складае 35,9 млн. руб. Віцебскі пачынальчачына-тубына-экстрактыны завод, Аршанскі ільнокамбінацыйны пях ільнокамбіната, новы корпус Менскай абутковай фабрыкі імя Катарыніча, новы корпус екурана-талайтарэўнай фабрыкі «Уход» у Менску, 67 заводаў перапрацоўчай апароў і ільну, Добрунскі саломянападулоўны завод пры паняровай фабрыцы «Герой працы», дрэвамасны завод у Добрунскім, паўфабрыкацыйны пях на востраве Жарава ў Добрунскім, дрэвамасны завод на фабрыцы «Спартак», пях судкоўны на «Спартак», Бабруйскі фанерны завод, Нова-беліцкі каніфольна-мыльны завод, раканструявала пасля пажару запалкавая фабрыка «Ведзьма» ў Нова-Беліцы, на сутнасці гэта ёць пабудова новай фабрыкі.

Пущаным ход Гомельскі маргарынавы завод магутнасцю ў 10 тыс. тон маргарыну ў год, Віцебскі малабойны завод, Менскі завод малочнай прадукцыі, магілёўская фабрыка

«Комунарка» ў Мопку, кандыцёрская фабрыка «Спартак» у Гомелі, Барысаўская макаронная фабрыка, Жлобінскі птушны камбінат, Менская каўбоасная фабрыка, 2 плодывыя рыбныя гаспадарні, 6 крухмальных заводаў, Магілёўскі гародне-сушылны завод, 3 плодывыя заводы. Я пералічыў толькі частку тых прадпрыемстваў, якія пущаны ў справядлівы перыяд.

Рад прадпрыемстваў закладзены і пачаты будаўніцтвам. Напрыклад, Аршанскі ільнокамбінат, будаўніцтва якога будзе каштаваць 65-70 млн. руб. Вабруйскі ільнокамбінат, завод каўбоас у Нова-Беліцы, шклозавод «Октябрь», Дом друку, шифальны цэх на агульнай фабрыцы, Віцебскі каладальнік, Камаарыскі крухмальный завод, Слуцкі электрастанцыя, Палонскі чарпачны завод.

Як бачыце, за гэты час скончаны і пущаны ў ход нямала прамысловых прадпрыемстваў у БССР. Таксама значна колькасць распачата будаўніцтвам.

За гэты час у нас адбыліся змены і ў кіравніцтве прамысловасці. Так, Сталін на XII з'ездзе ВКП(б) даставіў нам адну з асноўных задач прамысловасці — развіццё мясцовай прамысловасці. Для гэтага треба так пабудавань кіравніцтва мясцовай прамысловасці, каб найбольш зацікавіць мясцовыя вышанкомы ў яе развіцці.

Для кіравніцтва мясцовай прамысловасці, уключаючы і промшапрамысловасць, у 1934 г. на ініцыятыве тав. Сталіна створаны рашэннем саюзага ўрада рэспубліканскія парткаты мясцовай прамысловасці, у якіх аб'яднаны кіравніцтва мясцовай прамысловасці і мясцовага падпарадкавання.

З паказаных лічбаў вы бачыце, што ў нас да 1 красавіка 1934 г. было 53,8 проц. калектывізацыі, г. зн. процант ніжэй сярэдняга па Саюзе і што ў пачатку 1932 г. з 50,4 процант калектывізацыі знізіўся да 43 проц.

2. ВЫНІКІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА ПА БССР

У 1934 г. мы здабылі і, треба сказаць, добра высушылі торф у размержы 1.357 тыс. тон.

За справядлівы перыяд — за 4 гады — мы нямала ўклілі дзяржаўных сродкаў у нашу народную гаспадарку. Напрыклад, капіталаўкладанні ва ўсю народную гаспадарку за гады 1931-1934 складаліся 1.125 млн. руб. У прамысловасць мы ўклілі 385 млн. руб., за паказаны час або 34,2 проц. ад агульнай сумы капіталаўкладанняў.

У сувязі са значнымі мерапрыемствамі, якія мы правялі ў адносінах індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

2. ВЫНІКІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА ПА БССР

У сувязі з гэтым перыядам пераходзіць з адноснай індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

За справядлівы перыяд мы пабудавалі і пусцілі ў ход нямала прадпрыемстваў. Напрыклад, электрастанцыі ў Менску на 6,4 тыс. квт. Яна ў далейшым будзе развіцця ў цэнтрэлектрацэнтраль. Арганізавалі нямала торфазаводаў, скончылі будаўніцтвам і пущаным ход трубацыйны завод у Магілёве, завод папругі Галіна ў Менску, скончылі будаўніцтвам механа-зборачны пях завод імя Кірава ў Менску; ужо працуе Крычэўскі цэментны завод магутнасцю ў 720 тыс. бочак цэменту, Аршанскі завод сілікатнай цэглы, Менскі клінкерны завод, Стуніцкі чарпачны завод, Палонскі чарпачны завод, Гомельскі механізаваны шклозавод імя Сталіна з агульнай аб'ёмнай вытворчасцю ў 80 тыс. склянага шкла у год, Віцебскі пачынальчачына-трыгатаўная фабрыка «ІМ», прадукцыя якой у 1934 г. складае 35,9 млн. руб. Віцебскі пачынальчачына-тубына-экстрактыны завод, Аршанскі ільнокамбінацыйны пях ільнокамбіната, новы корпус Менскай абутковай фабрыкі імя Катарыніча, новы корпус екурана-талайтарэўнай фабрыкі «Уход» у Менску, 67 заводаў перапрацоўчай апароў і ільну, Добрунскі саломянападулоўны завод пры паняровай фабрыцы «Герой працы», дрэвамасны завод у Добрунскім, паўфабрыкацыйны пях на востраве Жарава ў Добрунскім, дрэвамасны завод на фабрыцы «Спартак», пях судкоўны на «Спартак», Бабруйскі фанерны завод, Нова-беліцкі каніфольна-мыльны завод, раканструявала пасля пажару запалкавая фабрыка «Ведзьма» ў Нова-Беліцы, на сутнасці гэта ёць пабудова новай фабрыкі.

Пущаным ход Гомельскі маргарынавы завод магутнасцю ў 10 тыс. тон маргарыну ў год, Віцебскі малабойны завод, Менскі завод малочнай прадукцыі, магілёўская фабрыка

«Комунарка» ў Мопку, кандыцёрская фабрыка «Спартак» у Гомелі, Барысаўская макаронная фабрыка, Жлобінскі птушны камбінат, Менская каўбоасная фабрыка, 2 плодывыя рыбныя гаспадарні, 6 крухмальных заводаў, Магілёўскі гародне-сушылны завод, 3 плодывыя заводы. Я пералічыў толькі частку тых прадпрыемстваў, якія пущаны ў справядлівы перыяд.

Рад прадпрыемстваў закладзены і пачаты будаўніцтвам. Напрыклад, Аршанскі ільнокамбінат, будаўніцтва якога будзе каштаваць 65-70 млн. руб. Вабруйскі ільнокамбінат, завод каўбоас у Нова-Беліцы, шклозавод «Октябрь», Дом друку, шифальны цэх на агульнай фабрыцы, Віцебскі каладальнік, Камаарыскі крухмальный завод, Слуцкі электрастанцыя, Палонскі чарпачны завод.

Як бачыце, за гэты час скончаны і пущаны ў ход нямала прамысловых прадпрыемстваў у БССР. Таксама значна колькасць распачата будаўніцтвам.

За гэты час у нас адбыліся змены і ў кіравніцтве прамысловасці. Так, Сталін на XII з'ездзе ВКП(б) даставіў нам адну з асноўных задач прамысловасці — развіццё мясцовай прамысловасці. Для гэтага треба так пабудавань кіравніцтва мясцовай прамысловасці, каб найбольш зацікавіць мясцовыя вышанкомы ў яе развіцці.

Для кіравніцтва мясцовай прамысловасці, уключаючы і промшапрамысловасць, у 1934 г. на ініцыятыве тав. Сталіна створаны рашэннем саюзага ўрада рэспубліканскія парткаты мясцовай прамысловасці, у якіх аб'яднаны кіравніцтва мясцовай прамысловасці і мясцовага падпарадкавання.

З паказаных лічбаў вы бачыце, што ў нас да 1 красавіка 1934 г. было 53,8 проц. калектывізацыі, г. зн. процант ніжэй сярэдняга па Саюзе і што ў пачатку 1932 г. з 50,4 процант калектывізацыі знізіўся да 43 проц.

2. ВЫНІКІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА ПА БССР

У 1934 г. мы здабылі і, треба сказаць, добра высушылі торф у размержы 1.357 тыс. тон.

За справядлівы перыяд — за 4 гады — мы нямала ўклілі дзяржаўных сродкаў у нашу народную гаспадарку. Напрыклад, капіталаўкладанні ва ўсю народную гаспадарку за гады 1931-1934 складаліся 1.125 млн. руб. У прамысловасць мы ўклілі 385 млн. руб., за паказаны час або 34,2 проц. ад агульнай сумы капіталаўкладанняў.

У сувязі са значнымі мерапрыемствамі, якія мы правялі ў адносінах індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

2. ВЫНІКІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА ПА БССР

У сувязі з гэтым перыядам пераходзіць з адноснай індустрыялізацыі БССР, значна выраслі асноўныя фонды нашай прамысловасці. Калі асноўныя вытворчыя фонды прамысловасці саюзага і рэспубліканскага падпарадкаваны на тэрыторыі БССР (без прамысловай кааператыву) у 1930 г. раўняліся 109,1 млн. руб., то ў 1934 г. яны раўняюцца 318 млн. руб., ці выраслі на 191,4 проц.

За справядлівы перыяд мы пабудавалі і пусцілі ў ход нямала прадпрыемстваў. Напрыклад, электрастанцыі ў Менску на 6,4 тыс. квт. Яна ў далейшым будзе развіцця ў цэнтрэлектрацэнтраль. Арганізавалі нямала торфазаводаў, скончылі будаўніцтвам і пущаным ход трубацыйны завод у Магілёве, завод папругі Галіна ў Менску, скончылі будаўніцтвам механа-зборачны пях завод імя Кірава ў Менску; ужо працуе Крычэўскі цэментны завод магутнасцю ў 720 тыс. бочак цэменту, Аршанскі завод сілікатнай цэглы, Менскі клінкерны завод, Стуніцкі чарпачны завод, Палонскі чарпачны завод, Гомельскі механізаваны шклозавод імя Сталіна з агульнай аб'ёмнай вытворчасцю ў 80 тыс. склянага шкла у год, Віцебскі пачынальчачына-трыгатаўная фабрыка «ІМ», прадукцыя якой у 1934 г. складае 35,9 млн. руб. Віцебскі пачынальчачына-тубына-экстрактыны завод, Аршанскі ільнокамбінацыйны пях ільнокамбіната, новы корпус Менскай абутковай фабрыкі імя Катарыніча, новы корпус екурана-талайтарэўнай фабрыкі «Уход» у Менску, 67 заводаў перапрацоўчай апароў і ільну, Добрунскі саломянападулоўны завод пры паняровай фабрыцы «Герой працы», дрэвамасны завод у Добрунскім, паўфабрыкацыйны пях на востраве Жарава ў Добрунскім, дрэвамасны завод на фабрыцы «Спартак», пях судкоўны на «Спартак», Бабруйскі фанерны завод, Нова-беліцкі каніфольна-мыльны завод, раканструявала пасля пажару запалкавая фабрыка «Ведзьма» ў Нова-Беліцы, на сутнасці гэта ёць пабудова новай фабрыкі.

Пущаным ход Гомельскі маргарынавы завод магутнасцю ў 10 тыс. тон маргарыну ў год, Віцебскі малабойны завод, Менскі завод малочнай прадукцыі, магілёўская фабрыка

